

# TRENER

broj 93  
mart 2017.  
godina **XXI**

magazin udruženja košarkaških trenera



*Željko Obradović*

**Uspех  
koji  
traje**

Foto // Nenad Negovanović // Sportski žurnal

ЖЕЉКО ОБРАДОВИЋ





# TRENER

## (Ne)nagrađeni treneri



Bilo da je u pitanju kraj kalendarske godine ili takmičarske sezone, prirodno i zaslužen sledi period nagrađivanja.

Najdoslednije u nagrađivanju i sa najdužom tradicijom jeste naše udruženje (UKTS). Na kraju svake sezone svi treneri, od onih koji vode pionirske klubove, pa do naših trenera evropskih zvezda, svi koji su sa svojim timovima osvojili prvenstvo lige ili nacionalni kup – nagrađeni su. Te nagrade su se ranije dodeljivale u nekim prigodnim prilikama i to je čin za svaku pohvalu. Kako smo krenuli sa „Basketball clinic Belgrade“, praksa je da se te nagrade dodeljuju u pauzama predavanja. I to u prisustvu i po hiljadu njihovih kolega. Nagrade obično dodeljuju ugledni predavači – svetska i evropska trenerska imena, tako da sam taj čin dobija na težini, a nagrađeni treneri, naročito oni mlađi, dožive uspomenu za ceo život.

Naravno, kada već govorimo o nagradama, UKTS je za one trenere koji su ušli u legendu osmislilo najviše priznanje – nagradu za životno delo „Slobodan Piva Ivković“. Uglavnom, to bi bilo to kada je reč o nagradama i priznanjima za trenere.

Međutim, da li je dovoljno to što, praktično, treneri sami sebe nagrađuju, bez obzira na to što se slažemo da je to najvrednija nagrada kada te kolege priznaju i kažu svaka čast.

Šta je sa ostalima?

Sportski savez Srbije prošle godine je napravio častan izuzetak i nagradio našeg Željka Obradovića svojim najvišim priznanjem – nagradom za životno delo, a predsednik republike je odlikovao našu Marinu Maljković.

Godinama naša domaća liga, s pravom, nagrađuje najbo-

lji igrača lige (MVP), strelca, asistenta, košgetera i sl. Na direktno pitanje autora ovih redova, postavljeno pre desetak godina na svečanosti povodom završetka domaće lige i podele pomenutih nagrada, a šta je sa trenerima, sledio je odgovor: „Pa njih nagrađuje UKTS?!“ Doduše, sledeće godine je nagrađen, kao prvak lige, trener Dejan Mijatović i više nikad nijedan trener.

Istu praksu je preuzela i ABA liga.

Krajem prošle godine KSS je u saradnji sa probranim sportskim redakcijama (Trener nije uvršten) nagradio za 2016. godinu najbolju igračicu Sonju Petrović i najboljeg igrača Miloša Teodosića. Naravno da su njih dvoje te nagrade više nego zaslužili. Pa oni su istinski ponos naše košarke i ove zemlje. Oni su i pravi pozitivni idoli za sve dečake i devojčice koji bi jednog dana trebalo da steknu njihovu slavu i zavrede, recimo, pomenutu nagradu.

Međutim, ponovo se postavlja pitanje, a gde su tu treneri?

Ako rezultati, medalje i slično nisu merilo, pitajte, recimo, Sonju, Miloša i druge igrače i igračice koliko su njihovi treneri učestvovali u njihovom uspehi i doprineli svojim zalaganjem.

Udruženje košarkaških trenera će i na predstojećoj „Basketball clinic Belgrade 2017“ nagraditi, bez izuzetka, sve svoje članove – uspešne trenere i u tome neće posustati ni u godinama koje dolaze.

Naš predlog za razmišljanje je: Kada nagrađujemo najkorisnijeg igrača, najboljeg asistenta, skakača, strelca i tako redom, ima li tu mesta i za njihovog trenera?



## Impresum

**Osnivač i izdavač:** Udruženje košarkaških trenera Srbije, Beograd, Sazonova 83 ■ **Za izdavača:** Ivan Jeremić ■ Glavni i odgovorni urednik: Mirko Polovina, mppolovina@gmail.com  
 ■ **Izdavački savet:** dr Vladimir Koprivica, Borivoje Cenić, Jovan Malešević, Aleksandar Ostojić, Milka Mrda, Milan Tasić. ■ **Design&Layout:** Studio Platinium, Beograd  
 ■ **Prevod:** Nina Vidosavljević i Filip Simić ■ **Lektura i korektura:** Branislava Cvetković ■ **Adresa redakcije:** Beograd, Sazonova, 83 ■ **e-mail:** ukts@ukts.rs  
 ■ **Telefon:** +381 11 34 00 852 ■ **Fax:** +381 11 34 00 851 ■ **Štampa:** Birograf Comp, Zemun ■ **Tiraž:** 1.000 primeraka ■ **Časopis izlazi dvomesečno**  
 ■ Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trener“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928

# Osećaj je kao osvajanje medalje

**Želim da se što više devojčica besplatno bavi košarkom da bi ovaj rezultat trajao i ne bi prestao. To vidim kao nešto što u ovom trenutku najviše mogu da dam svojoj zemlji**

**M**eđu prvima je iz ruku predsednika Srbije primila priznanje - Karađorđevu zvezdu trećeg stepena - jedno od najvećih odlikovanja koje Srbija dodeljuje svojim građanima. Potom, dok je držeći u krilu kutiju sa sjajnim priznanjem sedela i aplaudirala ostalim laureatima, **Marini Maljković** su pred oči su prolazile slike iz prethodne dve godine, vraćali su se događaji koji su učinili da na Sretnje 2017. godine i ona uđe u red zaslužnih građana Srbije.

Priznanje je dobila za posebne zasluge u predstavljanju Republike Srbije i njenih građana i postignute vrhunske rezultate u oblasti sporta, posebno u trenerском i pedagoškom radu u oblasti ženske košarke.

- Ovo ću pamtit i celog života - počela je priču **Maljkovićeva**, pošto je ceremonija odlikovanja završena.

Sa neskrivenim oduševljenjem i ogromnim ponosom je nastavila:

- Ovaj događaj u mojoj glavi i srcu ima istu težinu, mada je to teško uporedivo, kao i oni momenti kada smo osvajali te dve medalje, zlatnu u Budimpešti, pa i bronzanu u Rijuu, čak i svi oni trenuci kada se obraćaš narodu koji je zbog tebe došao ispred gradske ili Narodne skupštine. Biti među ovim ljudima - zastala je, a posle kratke stanke dodala: - Ostavlja te bez teksta.

Priznaje, bila je iznenađena kada je saznala da će biti među ovogodišnjim laureatima.

- Bila sam presrećna, naravno zbog sebe, ali i zbog drugih ljudi u mojoj zemlji. Ovo priznanje je dokaz da je prepoznat naš rad. Kada bismo se svi mi ovde ujedinili i radili zajedno, to bi bio spas za ovu zemlju. Dok je trajala svečanost, imala sam priliku da razmišljam o svima onima koji su zaslužni za ovo odlikovanje, a to su pre svega košarkašice. One su sve ove uspehe gradile na terenu i njima pripadaju najveće zasluge.

Marina Maljković više nije selektorka reprezentacije Srbije, ali to ne znači da više nema šta da pruži svojoj zemlji. Ovo odlikovanje je samo povećalo njen osećaj odgovornosti prema Srbiji.

- Svu energiju za svoju zemlju ulažem u njenu bazu, u povećanje broja devojčica koje će se baviti sportom, u nešto što je potpuno zdravo. Svi oni ciljevi koje sam imala ranije, posle ovog priznanja samo su još više porasli. Ovaj događaj je tome i služio. Da se prisjetimo neke bliske prošlosti, ali i da već sada zacrtamo neke dalje ciljeve. To je naša odgovornost. Tome sam učila i moje košarkašice od prvog trenutka kada sam ih upoznala. Dok na pravi način ne razumeju reč odgovornost, neće moći da osvoje medalje. One su to razumele, zato smo ovde.

Maljkovićeva je na sebe sada preuzela neku drugu odgovornost. I to sa velikim oduševljenjem.

- Želim da se što više devojčica besplatno bavi košarkom da bi ovaj rezultat trajao i ne bi prestao. To vidim kao nešto što u ovom trenutku najviše mogu da dam svojoj zemlji. Da joj napravim bazu koja dosad nije viđena. To je ono što nedostaje i sa čim smo se mučili da ova jedna divna generacija napravi te rezultate. Prihvatam na sebe tu odgovornost da povučem ljude, da edukujemo i trenere i ostale ljude koji rade i da Srbija za dve-tri godine ima ozbiljnu bazu kakvu nikada nije imala u ovom sportu.

U trenucima kada je dobila priznanje, nije zaboravila ni svoj klub - Galatasaraj.

- Hvala mom klubu, koji je imao razumevanja i bukvalno me ugurao u avion, iako je to značilo da ću propustiti poslednji trening pred izuzetno važan meč u Evrokupu. Definitivno je vredelo da dođem - zaključila je Marina Maljković.

**B. Kostreš**





# Uspeh koji traje

**N**ajtrofejniji evropski trener imao je samo jedan uslov da dođe u Beograd i primi priznanje Sportskog saveza Srbije: da u sali budu svi njegovi dragi prijatelji - i bili su.

- Hvala Sportskom savezu Srbije na ovom velikom priznanju za koje su zaslužni i mnogi dobri ljudi, vrhunski stručnjaci i treneri koji su me učili, ali i moji saigrači i igrači u klubu i reprezentaciji.

Ovim rečima je najtrofejniji evropski trener Željko Obradović zahvalio na nagradi za životno delo, koja mu je dodeljena na svečanoj sednici Sportskog saveza Srbije u sali Narodne skupštine. Ova nagrada je dodeljena šesti put, a pored Obradovića laureat za 2016. je i slavna rukometašica Svetlana Kitić.

- Čast mi je što dobijam ovu nagradu s nekim ko je imao karijeru kao Ceca. Čestitam ti od srca i mislim da si bila i ostala primer svima koji žele da se bave sportom, a pogotovo tvojim sportom - džentlmenski je rekao popularni Žoc primajući nagradu.

Prethodnih godina priznanja za životno delo dobijali su Novak Đoković i Ivica Dačić (2011), Jasna Šekarić i Borislav Stanković (2012), Bora Milutinović i Dušan Ivković (2013), Ranko Žeravica i Aleksandar Boričić (2014) i Dragan Kićanović i Nenad Lalović (2015). Željko Obradović je nastavio sjajan niz velikih imena naše košarke čije su karijere su zadivile svet i koje je Sportski savez Srbije nagradio. Obradović je prethodno dvaput proglašavan za najboljeg trenera Evrope, osam puta je osvajao Evroligu sa timovima koje je trenirao, a sa reprezentacijom kao trener ima olimpijsko srebro, zlatne medalje sa Evropskog i Svetskog prvenstva, još jednu bronzu sa Evropskog prvenstva, kao igrač zlato sa Svetskog prvenstva... Nabranje bi odnelo mnogo prostora, ali njegova trenerska karijera je daleko od kraja. Sa Fe-



nerbahčeo niže uspehe u sezoni koja je možda napornija nego ijedna prethodna, pa se u obraćanju na svečanoj sednici Sportskog saveza Srbije u svom stilu dotakao i toga:

- Kad sam dobio poziv Sportskog saveza Srbije, prva stvar koju sam pitao bila je koliko mojih dragih prijatelja mogu da pozovem da budu ovde. Drago mi je da su svi oni danas prisutni i da su se odazvali jer mi koji ove godine igramo Evroligu i domaće prvenstvo nemamo mnogo slobodnog vremena. Izuzetno sam srećan što ću provesti dan s prijateljima, sa svima s kojima sam radio u klubu i u reprezentaciji, od članova stručnog štaba, pa sve, naravno, do igrača, koje ćete prepoznati ovde u sali, da ih ne nabrajam sada, a koji su učinili da postanem ono što sam postao. Uvek su igrači najbitniji, oni su svakom treneru nešto najvažnije, oni pretaču na teren ideje koje imamo i sve ostvareno sam postigao zahvaljujući njima i ljudima s kojima sam sarađivao.

**A. Ostojić**

**Željku Obradoviću nagradu je uručio predsednik SSS Aleksandar Šoštar**



## Tihi, mirni rekorder

**N**e znamo da li se čuvena krilatica iz stripova i filmova o legendarnom junaku Divljeg zapada Doku Holideju, „došao je tiho i ušao u legendu“, može primeniti na našeg sagovornika, ali svakako da ne bismo mnogo pogrešili ako bismo tako okarakterisali njegov trenerski put u KK Crvena zvezda.

Zaista je tih dana u aprilu 2013. došao prilično tiho na klupu kluba koga su karakterisale česte promene trenera. Kolega trener pre njega je otišao, on je došao i većina navijača mogla je samo da licitira koliko će dugo ostati. Da, imao je odličnu igračku karijeru, znali su da je veoma pametno igrao, tako je počeo i kao trener, ali.... I veća trenerska imena nisu se dugo zadržala na vrtešci

zvanoj Zvezdina trenerska klupa. A onda se sve promenilo. Sumnjičavost navijača, kritike, nepoverenje po kluoarima, zasenili su njegov veliki rad, marljivost, strpljenje, ponašanje, veliko poznavanje košarke, uspostavljanje sistema u igri, stvaranje jedne od najboljih odbrana u Evropi, veliki uspjesi na našoj i međunarodnoj sceni. I trofeji. Ono čega su navijači Zvezde gladni godinama. Ali i strpljenje i podrška rukovodstva kluba onda kad je bilo najteže i onda kada bi možda ranije neko drugi već „leteo“ s klupe. Sve to se sklopilo u mozaik koji je Dejana Radonjića doveo do trenera sa najviše vođenih utakmica i najviše pobeda u istoriji Zvezde. Do najprijetnijeg iznenađenja Evrolige i, po mnogima, trenutno najboljeg trenera ovog eminentnog takmičenja.

› **Uskoro će se navršiti četvrta godina otkako ste na klupi Crvene zvezde. Da li ste tog aprila 2013. i prvog poraza očekivali da ćete se do današnjih dana zadržati na klupi crveno-belih?**

– Mislim da niko nije mogao pretpostaviti da ću ovoliko dugo ostati na klupi Crvene zvezde.

› **Kada ste i kako doneli odluku da sednete na trenersku klupu?**

– Pri kraju igračke karijere sam počeo da se pripremam jer sam imao veliku želju da se bavim ovim pozivom. Kada sam po završetku karijere 2005. dobio poziv Budućnosti, počeo sam s novom profesijom.

› **Da li ste među starijim kolegama imali nekog ko vam je bio uzor?**

– Počeo sam trenersku karijeru samostalno i gradio se kao trener koji ima svoju filozofiju. Naravno da sam koristio iskustva iz igračkih dana i da sam mnogo radio na edukaciji učeći od trenera za koje sam smatrao da mi njihov kvalitet može značiti.

› **Od kog trenera ste najviše naučili kao igrač i šta? Da li ste se već kao plejmejker ponašali kao trener na terenu?**

– Pozicija plejmejкера nosi svoju kompleksnost i daje mogućnost da do najsitnijih tačaka prepoznajete sve elemente košarkaške igre, što je, naravno, veoma bitno za trenerski posao. Radio sam sa dosta trenera i od svakog sam se trudio da naučim nešto što sam smatrao da je potrebno za trenera, a istovremeno i neke elemente koje nisu deo moje trenerske filozofije i principa.

› **Zvezda je vašim dolaskom počela da stvara sistem igre, što za nju dugo nije bilo karakteristično. Kako se stvara taj sistem?**

– Za sistem je, osim velikog rada, sistematičnog rada, potrebno vreme. Radili smo naporno, držali se principa, stvarali ambijent u kome svako može dati svoj maksimum.

› **Kako ste se kao trener, ali i kao čovek, borili sa raznim predrasudama, povremenim nepoverenjem, sumnjičavostima i raznim komentarima u javnosti na početku trenerskog posla u Zvezdi?**

– Očigledno je da sam se dobro nosio s tim.

› **Da li ste nekada u tim teškim trenucima pomišljali da odustanete, da još niste dorasli klupi Crvene zvezde ili ste uvek čvrsto verovali u sebe i vodili se devizom račun se pravi na kraju?**

– Bilo mi je potrebno vremena da se upoznam sa kompleksnošću Crvene zvezde i njenog ambijenta, ali sam bio potpuno siguran da ću velikim radom, posvećenošću i dobrim rezultatima pokazati svoj kvalitet.

› **Dugo pre vašeg dolaska Crvena zvezda nije bila uspešna na Terenu, ali ni van njega. Šta ste sve kao trener morali da promenite u načinu rada i razmišljanja da bi uspesi počeli da dolaze?**

Evidentno je da je bilo potrebno osvajati trofeje i da je time napravljen bitan momenat da bi i drugi elementi mogli da se grade i da bi se došlo do kontinuiteta.

› **Kakvi ste iza scene, odnosno na treningu, u situacijama koje većina ljudi ne može da vidi? Čemu posvećujete posebnu pažnju?**

– Jedan deo trenerskog posla je rad na terenu. Mnogo toga treba da se uradi da bi taj trening mogao da funkcioniše onako kako ja to želim. Zato se i u pripremi vodi računa o svakom momentu koji treba da se uradi da bi taj trening bio urađen uspešno i da bi nakon njega

zadovoljni mogli da konstatujemo da smo uspešno uradili ono što smo planirali.

› **Odbrana je očigledno ključ vaše igre. Ali Zvezda nije neefikasna ekipa, naprotiv. Čemu u svojoj taktici dajete poseban prioritet?**

– Smatram da je potrebno da se igra kvalitetno u oba pravca, tako da mislim da je potrebno da budemo posvećeni svim elementima igre da bismo postizali dobre rezultate.

› **Vaš stil mnogi ocenjuju kao najbolji nastavak čuvene jugoslovenske škole košarke. Zvezda ne igra samo „pick and roll“ i „pick and pop“, kao mnoge današnje ekipe, već igra i u reketu, po dubini, raznovrsno?**

– Od krucijalnog je značaja iskoristiti svaki potencijal koji postoji i mogućnosti koje tim ima.

› **U meri kojoj možete otkrijte nam na čemu biste još voleli da poradite u timu?**

– Slabosti tima moraju da se sakriju, to je deo filozofije.

› **Ne želeći da posebno izdvajam nijednu poziciju u timu, ipak moram da primetim da se ističe vaš rad sa centrima: Boban Marjanović je sad u NBA, od prosečnog Nemca napravili ste jednog od boljih centara Evrope, Kuzmić danas dobija priznanja kao najbolji igrač meseca u Evroligi. Kako se pravi vrsni centar?**

– Naravno da sam zadovoljan činjenicom da je svih ovih godina mnogo igrača podiglo kvalitet igre. Neki su bili veća iznenađenja, neki manja. Potencira se kvalitet igara centara, ali mislim da je i na drugim pozicijama dosta njih pokazalo ogroman napredak i kvalitet igre.

› **Da li posećujete i kontrolišete i sve ostale selekcije KK Crvena zvezda, odnosno njihove trenere? Da li praktikujete zajedničke treninge s njima?**

– Ove sezone manje nego ranije jer su jednostavno obaveze koje imamo, zbog velikog broja utakmica i putovanja, ogromne, a naravno i veliki rad je potreban da bismo sve mogli da uradimo.

› **Svaki trener mora da ima i odličan stručni štab. Kako ste podellili posao u tom delu tima?**

– Veoma sam zadovoljan svojim stručnim štabom, koji sam, naravno, sam birao. U njemu svako zna koje su mu obaveze i odgovornosti.

› **Kako se osećate kao trener koji je vodi crveno-bele na najviše mečeva u istoriji i koji je zabeležio najviše pobjeda, više nego i neke od najvećih legendi naše košarke?**

– Naravno da sam ponosan, ali to nosi obavezu koja dodatno motiviše da se nastavi sa svim onim dobrim što smo uradili.

› **Kakav je osećaj izlaziti kao pobednik u duelima i nadmudrivanjima s najboljim evropskim trenerima?**

– Ove sezone smo imali veliki broj pobjeda u Evroligi. Uspeli smo da budemo bolji od najboljih ekipa u Evropi i naravno da nas sve to zajedno raduje.

› **Da li bi trener Radnjić počinjao utakmicu sa igračem Radonjićem?**

– Postoje ogromne razlike iz vremena kada sam ja igrao i sada, u pravilima, načinu rada, tako da je vrlo teško dati odgovor na to pitanje.

› **Savet mladim trenerima i onima koji žele da pođu vašim stopama?**

– Posao trenera je veoma težak, ali veliki rad, istrajnost i stalno dokazivanje mogu dovesti do zadovoljstva u bavljenju ovim poslom.



#### NAJDRAŽI TROFEJ

Objektivno, bilo bi veliko iznenađenje da Crvena zvezda, ove godine u Nišu, nije osvojila nacionalni kup koji s ponosom nosi ime „Radivoj Korać“. Zvezda je došla na taj turnir sa najjačim sastavom koji je ove sezone „skidao skalpove“ najvećih evropskih klubova. Naravno, tu je i uvek neophodan faktor – budžet, kompletna organizacija Kluba i svakako značajna logistička podrška. Bez obzira na ulogu favorita, trener Radonjić je motivisao i vodio ekipu, kako on to inače radi, da je svaka naredna utakmica – najvažnija. Taj motiv je potvrđen Radonjićevom izjavom, da mu je „Žučkov kup“ najdraži trofej u dosadašnjoj trenerskoj karijeri.

**Božidar Manojlović**

**Svaka uspešna odbrana počinje u najranijoj fazi protivničkog stečenog poseda, kada on pokušava da odigra kontranapad. Stoga, defanzivna tranzicija je od ključnog značaja u našem defanzivnom konceptu. Evo primera vežbe za tranziciju u odbrani**

# Odbrambeni koncept Real Madrida

**S** obzirom na sastav tima Real Madrida i ogroman napadački potencijal koji ekipa ima na osnovu individualnih kvaliteta igrača, nameće se zaključak da je to pre svega napadački tim. U praksi, međutim, da bi svi ti napadački kvaliteti došli do izražaja, mora da im prethodi adekvatno dobra individualna i kolektivna odbrana, kojoj se u ovom timu posvećuje podjednako pažnje koliko i napadu.

U osnovi našeg odbrambenog koncepta leži nekoliko stvari koje želimo da izvedemo na terenu:

- Ukradene lopte – jer, prirodno, najlakši poeni dolaze nakon kontranapada koji sledi iz ukradene lopte
- Poremećena distribucija lopte od strane napada („Deflections”) – ukoliko se napadu onemogući da sprovede loptu do željenih igrača ili određenih mesta na terenu, onda se on izlaže pritisku i mora da traži iznudena rešenja

- Promena napadačkog ritma protivničke ekipe – s

obzirom na to da mi želimo utakmicu na veliki broj poseda, a mnogi timovi protiv nas žele da igraju sporije i kontrolisano, u interesu nam je da protivničku ekipu što je više moguće ubrzamo dobrom odbranom

- Iznuđivanje teških šuteva – takvi šutevi su uglavnom nižeg procenta realizacije. Tu je i dodatna dobrobit da što je upućen šut više ometan, to je lakše nakon njega razviti dobar kontranapad

- Zgrađivanje i kontrola defanzivnog skoka – kruna svake dobre odbrane nakon koje je napad ipak uspeo da uputi šut je do-

bar skok u odbrani kao najbolji način sticanja poseda nakon šuta protivnika

Ukoliko na različite napadačke segmente raščlanimo odbramene zadatke koje u svakoj utakmici moramo da ispunimo, pred nama su četiri osnovna cilja:

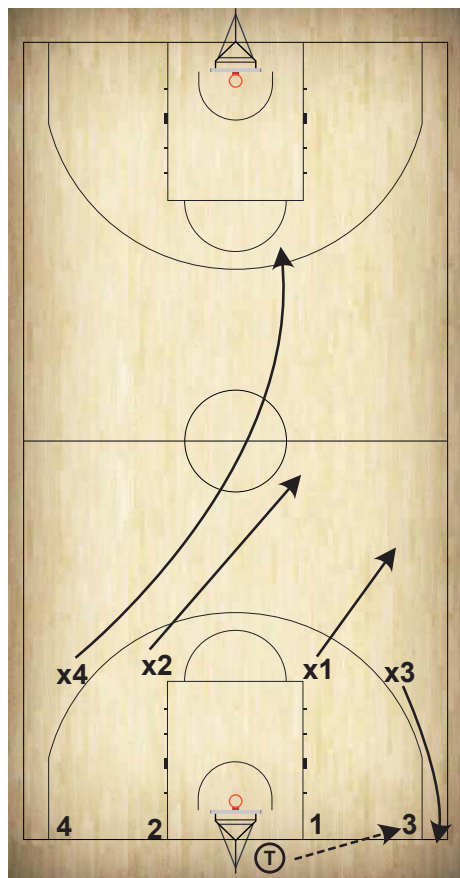
- Defanzivna tranzicija i odbrana kontranapada
- Odbrana niskog posta i igre leđima ka košu
- Odbrana donjih blokada za šutera
- Odbrana pik-en-rola

Svaka uspešna odbrana počinje u najranijoj fazi protivničkog stečenog poseda, kada on pokušava da odigra kontranapad. Stoga, defanzivna tranzicija je od ključnog značaja u našem defanzivnom konceptu. Evo primera vežbe za tranziciju u odbrani:

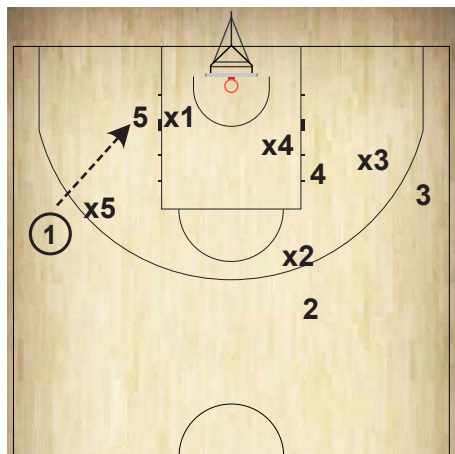
## › Dijagram 01

Četiri napadača na čeonj liniji i odbr. tim u nivou sl. bacanja; trener s loptom ispod koša dodaje jednom od napadača i odbrambeni koji je ispred njega ima obaveznu da dodirne čeonu liniju i onda se uključuje u odbranu (4:4™4:3™4:4); Osnovni zadaci su da se lopta skloni iz uzdužne sredine terena i da se iskontroliše prostor oko koša

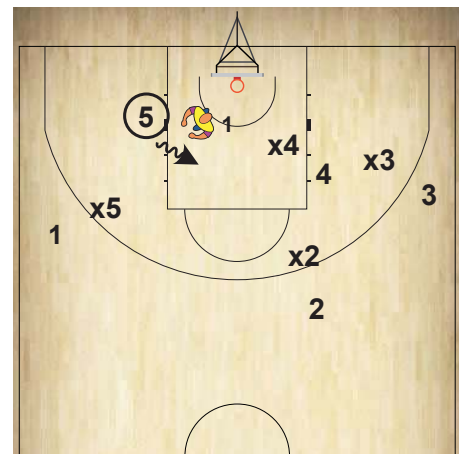
Nakon odbr. tranzicije, ono na šta mi unutar našeg defanzivnog koncepta obraćamo dosta pažnje jeste čuvanje igrača na poziciji niskog posta. Mi pokušavamo da što je više moguće vremena provedemo u čistom igranju 1:1 u tim situacijama. Međutim, postoje određene prilike kada ostali igrači moraju da pomagnu i sarađuju u odbrani, a jedna od njih bi bila i igranje u mismatch situacijama do kojih obično dolazi nakon preuzimanja, bilo u blokadama na lopti ili bez lopte. Tada se odlučujemo za



DIJAGRAM 01



DIJAGRAM 02



DIJAGRAM 03





koncept usmeravanja na čeonu liniju visokog igrača sa loptom koji napada leđima, i to tek nakon što je uspostavio dribling i napao sredinu.

#### ›Dijagram 02

Došlo je do preuzimanja u odbrani i lopta ide do napadača 5, koji je leđima izgradio poziciju za prijem na niskom postu sa igračem odbrane X1 na sebi, uz veliku prednost u snazi i visini

#### ›Dijagram 03

Odbambeni X1 ima zadatak da najpre igrom za  $\frac{3}{4}$  tela ispred napadača oteža prijem, a ukoliko je do njega i došlo, povlači se u neutralnu poziciju tačno iza leđa napadača i ostavlja mu podjednake mogućnosti da napadne i sredinu reketa i čeonu; u trenutku kad on uspostavi dribling, taj prvi dribling se prati ka sredini čisto iz igre 1:1 u mismatchu

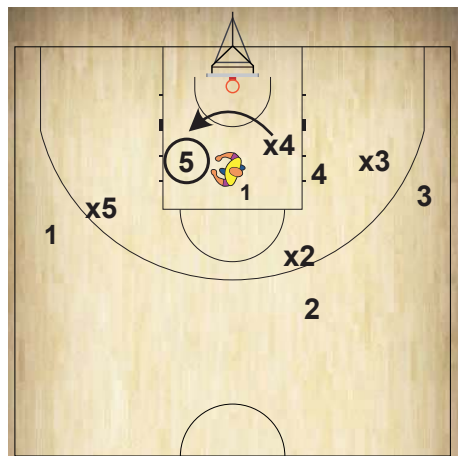
#### ›Dijagram 04

Nakon prvog driblinga ka sredini, odbrambeni X1 agresivno iskače ka liniji kretanja koju je napadač 5 odabrao i ostavlja mu samo mogućnost stvaranja prednosti okretom ka čeonu liniju; u tom trenutku, odgovornost za zatvaranje čeonu linije je na prvom sledećem igraču odbrane na supr. niskom postu (ovde X4) koji dolazi u pomoć sa visoko podignutim rukama kako bi otežao eventualni šut

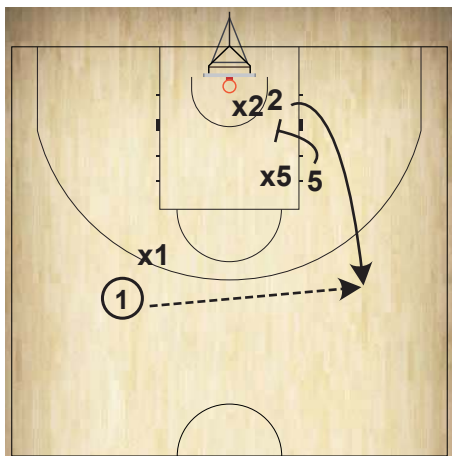
Dalje u našoj odbrambenoj postavci imamo odbranu donjih blokada za šutera. Upravo radom na takvoj vrsti odbrane, mi ustvari poboljšavamo napadačke kvalitete za taj element koji je takođe zastupljen u našoj igri.

#### ›Dijagram 05

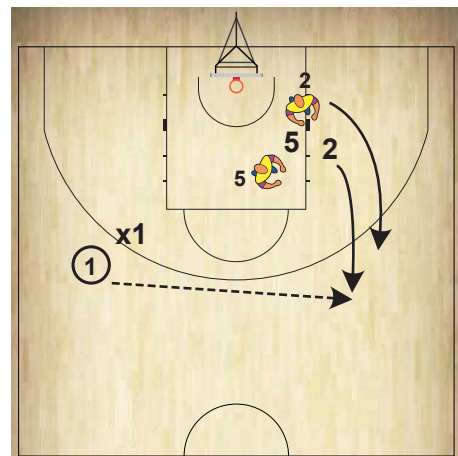
Osnovna postavka donje blokade sa napadačkog aspekta



DIJAGRAM 04



DIJAGRAM 05



DIJAGRAM 06



### › Dijagram 06

Odbrambeni X2 ima zadatak da svoga igrača koji prima blokadu prati „u leđa”, pritom pokušavajući da što je manje vremena provede u samoj blokadi kako mu ne bi ostavio dovoljno prostora i vremena za šut

### › Dijagram 07

S obzirom na to da je X2 već iza leđa svog igrača u trenutku blokade, odbrambeni X5 mora da koriguje svoju početnu poziciju i da osigura da napadač s loptom ne ode driblingom ka košu („Curl” nakon blokade); s druge strane, X5 ne sme da potpuno van kontrole ostavi svog napadača 5, te stoga igra na daljinu ruke od svog čoveka pri pružanju pomoći na „Curl”

### › Dijagram 08

Pošto napadač 2 nakon prijema van 3p još uvek ima određenu prednost stečenu blokadom koja je branjena praćenjem u leđa od X2 i postoji mogućnost prodora ka sredini – odbrambeni X1 mora da pomogne na taj eventualni prodor i pomeri se ka napadaču koji je primio loptu („Drop with the Pass”); ukoliko je ispravno izvedena, ova akcija pomoći i vraćanja na svog igrača najčešće će da obeštrabri napadača 2 sa loptom da uopšte i krene u prodor

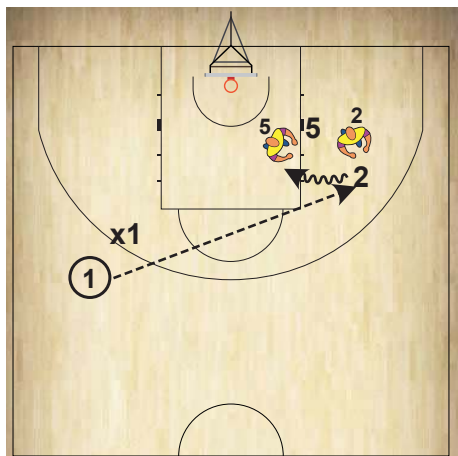
Poslednja stavka u okviru našeg koncepta, kojoj prema prirodi igre i aktuelnim trendovima takođe pridajemo veliku važnost, jeste odbrana od pik-en-rol igre. Naša osnovna težnja je da pre svega budemo agresivni u ovom segmentu, tako da ćemo se često odlučiti da udvajamo beka sa loptom koji koristi blokadu u piku. Međutim, timovi na vrhunskom nivou se veoma brzo adaptiraju na ovakav način odbrane, te smo stoga prinuđeni da tokom utakmice koristimo i druge načine odbrane od pika. Uz izvestan konceptijski rizik, povremeno se odlučujemo i na odbranu preuzimanjem, uz izvesne modifikacije kako bismo umanjili prednost za napad usled eventualnog mismatcha.

### › Dijagram 09

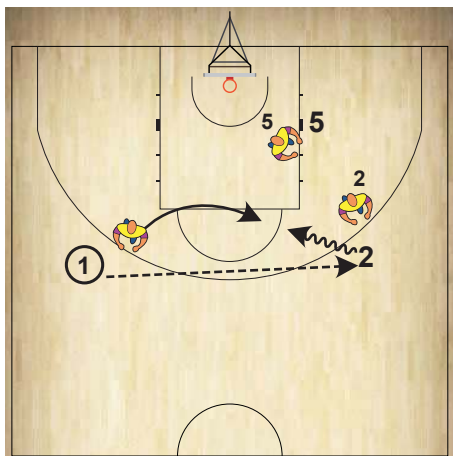
Pik na vrhu između napadača 1 i 5 i odbrana se odlučuje da preuzme, gde X5 ostaje na beku s loptom, a X1 uzima visokog igrača koji je postavio blokadu

### › Dijagram 10

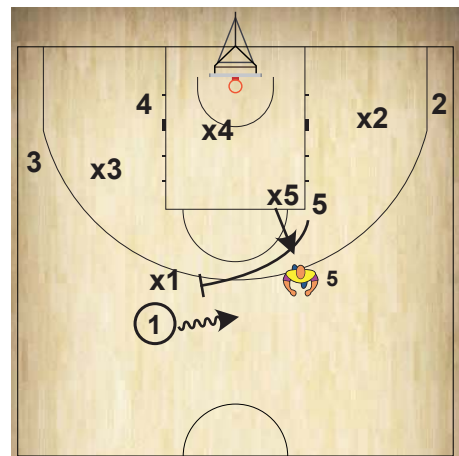
S obzirom na napravljeni mismatch nakon preuzimanja, odnosno disbalans u visini i snazi između napadača 5 i odbrambenog X1, za odbranu je vrlo opasno da



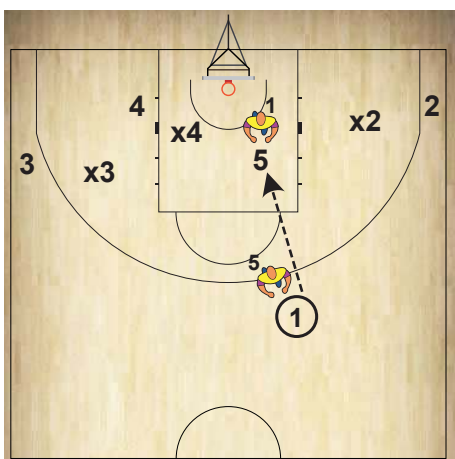
DIJAGRAM 07



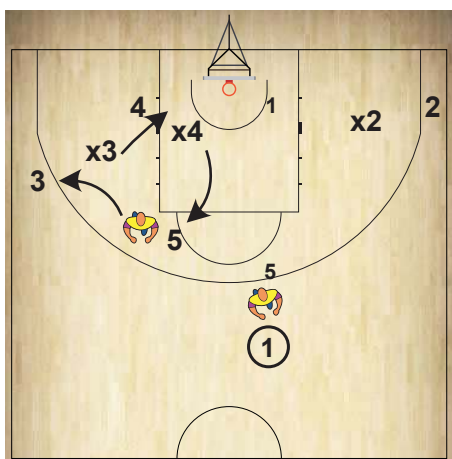
DIJAGRAM 08



DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10



DIJAGRAM 11

ostane u ovoj situaciji jer će dodavanje sa 1 sa loptom otići na 5, koji je u izglednoj poziciji za šut u blizini koša

› **Dijagram 11**

Kako bi se izbegla prethodna situacija mismatcha i lagano poentiranje blizu koša od napadača 5, odbrambeni X1-X3-X4 se svi pomeraju za po jedno mesto (ovde-u smeru kazaljke na satu) i dolazi se u sledeći raspored: X1 uzima napadača 3 na perimetru, X4 uzima visokog 5 koji rola nakon blokade, a X3 ide da popuni mesto svoga saigrača X4 i uzima u kontrolu napadača 4 ispod koša; na ovaj način se umanjuju visinske razlike nastale prvobitnim preuzimanjem

Priredio: **Aleksandar Virijević,**  
viši košarkaški trener

# Veliki izazov, još veći motiv

**U** pohod na odbranu evropskog trona žensku reprezentaciju Srbije predvođiće novi selektor. Posle iznenadne ostavke Marine Maljković, kormilo je preuzeo Stevan Karadžić, uz podršku Upravnog odbora KSS, posebno predsednika KSS Predraga Danilovića i Ane Joković, potpredsednice za žensku košarku. Još na predstavljajući na mestu selektora, uz prisustvo brojnih novinara, on je za svoj novi angažman izjavio:

- Korak napred u karijeri.

Nekoliko meseci kasnije, kada se već uveliko latio posla, Karadžića smo vratili na tu temu.

- Jednostavno, to je trenerski put – kratko je odgovorio selektor srpskih dama. - Znače, ja sam svoju seniorsku trenersku karijeru počeo s devojčkama. Tada smo sa Crvenom zvezdom uradili sasvim dobar posao, za to vreme i te uslove.

Objasnio je i kako je uopšte došlo do saradnje.

- Predsednik Saša Danilović i potpredsednica Ana Joković pitali su me da li sam zainteresovan za mesto selektora, pošto je Marina odlučila da završi ovu priču. Malo sam razmišljao i shvatio da je ovo veliki izazov za mene. Istovremeno, imam i veliki motiv da napravimo dobar rezultat. Zaista je teško reći da ćemo opet biti prvaci Evrope, ali s obzirom na sastav tima, jasno je da imamo kvalitet da učestvujemo u završnicama svih takmičenja (čitaj: borba za medalju) koja nas čekaju, predstojeće Evropsko prvenstvo u Pragu, pa i Svetsko dogodiće.

Saradnja je ugovorena na godinu dana, biće produžena ako izborimo plasman na Svetsko prvenstvo. Karadžić je objasnio:

- U slučaju lošijeg rezultata, reprezentacija sledeće godine ne bi imala nikakve obaveze i nije bilo svrhe potpisivati duži ugovor. Dogovorili smo se da pred Novu godinu podvučemo crtu i vidimo šta i kako dalje – pojasnio je Karadžić.

Kaže i da neće biti problem što je dosad pretežno radio u muškoj košarki.

- Generalno, važno je da se stvori dobra radna atmosfera. Tome sam težio u svim klubovima u kojima sam radio do sada. Mislim da ću uspeti i ovog puta, jer to je prvi preduslov da se napravi dobar rezultat.

Srbija na predstojećoj evropskoj smotri ima potpuno drugu ulogu u odnosu na prethodna takmičenja.

- Svima je jasno da Srbija više nije outsiders, već favorit u svakoj utakmici. Svi žele da pobeđu prva-



ka Evrope, ekipu koja je osvojila bronzu na Olimpijskim igrama. Videli smo koliko su se Ukrajinke radovala kad su nas pobedile u Nišu. Mi smo sada izazov za sve.

Ali to neće biti problem, smatra Karadžić.

- Naše devojke su pokazale da imaju karakter. Setite se utakmice protiv Australije u Rijiju ili finala s Francuskom u Budimpešti... Tu su one pokazale od kakvog su materijala satkane. Ali opet treba to potvrđivati iz utakmice u utakmicu. Lakše je doći do vrha nego na njemu ostati.

Protoklih sedmica selektor je putovao Evropom kako bi razgovarao s našim reprezentativkama.



**Predsednik Saša Danilović i potpredsednica Ana Joković pitali su me da li sam zainteresovan za mesto selektora, pošto je Marina odlučila da završi ovu priču. Malo sam razmišljao i shvatio da je ovo veliki izazov za mene. Istovremeno, imam i veliki motiv da napravimo dobar rezultat.**



### Stručni štab

Dok se sastav tima već može naslutiti, Karadžić još nije objavio ko će činiti stručni štab. Izvesno je da će to biti novi ljudi.

- Još nisam popunio sva mesta, ali sam vrlo blizu. Sve su novi ljudi koji su već radili sa mnom i poznaju moj sistem rada – objasnio je selektor.

- To je bilo moje bliže upoznavanje s njima. Iskoristio sam priliku da pogledam i neke njihove utakmice, neke u Evroligi i prvenstvu Mađarske. Zahvaljujući tim razgovorima devojkice sam upoznao s planom i programom priprema, očekivanjima... Samo sa Pejđžovom nisam razgovarao licem u lice, ali čuli smo se nekoliko puta telefonom. Sa ostalima sam se video i reakcije su dobre. Sve devojkice su motivisane, doći će na pripreme. Neke će kasniti, u zavisnosti od toga kada im se završe prvenstva. Pejđžova bi trebalo 1. aprila da krene s košarkaškim treningom. Imala je kontrolu i kreće s posebnim vežbama. To će trajati tri nedelje i ako sve bude u redu, ona će krenuti 1. aprila.

Na naše pitanje da li to znači da se na Pejđž računava, odgovara:

- Da. Računamo na nju.

Osim što je po inostranstvu obišao naše reprezentativke, Karadžić se uverio i u kvalitet devojkica koje igraju u Srbiji. Bio je na Kupu Milana Čige Vasojevića, gde su se sastale naše, u ovom trenutku, četiri zaista najbolje ekipe. Ima li tu potencijala za reprezentaciju, pitali smo selektora.

- Sigurno da ima – uzvratilo je Karadžić i priznao:

- Iskren da budem, ovo mi je tek drugi put ove godine da sam gledao naše klubove. Zato ću iskoristiti i plej-of. Biće tu utakmica u kojima ćemo moći da vidimo kako stoje stvari. Posle toga ću doneti odluku, da li će neka od tih devojkica, eventualno, dobiti poziv. Recimo, tu je Zvezda, koja ima veoma mlad tim i čije su igračice uglavnom u mlađim reprezentativnim selekcijama. S obzirom na to da će devojkama u inostranstvu sezone kasnije da se završe, neke mlađe će sigurno dobiti pozive.

Činjenica da je ovih dana posetio sve aktuelne reprezentativke govori da novi selektor neće menjati spisak, da će se osloniti na proverene snage.

- Neće biti iznenađenja – dodao je Karadžić. – To su devojkice koje su donele najveće uspehe našoj ženskoj košarici, iznele ovaj prethodni ciklus i krećemo s njima. Naravno, mnogo toga će zavisiti od zdravstvenog biltena.

Selektor je posebno želeo da naglasi jednu stvar:

- Nikome tu nije rezervisano mesto. Pozive će dobiti i one devojkice koje su ranije bile na širim spiskovima. Dobiće priliku da se pokažu i izbore mesto među 12.

Na zvaničnom predstavljanju u kući košarke, Karadžić je priznao da nije upoznat sa snagom ostalih evropskih reprezentacija, pa tako ni rivala Srbije u grupi na Evropskom prvenstvu – Slovenijom, Francuskom i Grčkom. Da li je u međuvremenu uspeo da prikupi podatke o svima njima, pitali smo selektora.

- Ne još, ali planiram da u najskorije vreme počnem da gledam i naše igračice, ali i protivnice. Mnoge ekipe nisu menjale trenere, biće samo manjih izmena u sastavima. Do početka prvenstva imaćemo sve informacije i snimke s njihovih prijateljskih utakmica.

Zbog toga se uzdržao od davanja bilo kakvih prognoza. Iako je cilj postavljen – plasman na Svetsko prvenstvo 2018. u Španiji.

- Tek kada budem imao sve podatke, moći ću da napravim i neku prognozu. Niti sam dovoljno, za sada, vodio naše devojkice, niti znam naše protivnice da bih sada mogao nešto da pretpostavljam. Ne samo ja, niko to ne može u ovom trenutku – jasan je Karadžić.

**B. Kostreš**

### Razgovor s Maljkovićevom

Odlazeći sa mesta selektorke, Marina Maljković je poručila da stoji na raspolaganju za bilo kakvu vrstu pomoći budućem selektoru. Međutim, Karadžić još nije uspeo da razgovara s mladom kolegicom.

- Mislio sam da ćemo se sresti kad sam bio u Istanbulu.

Međutim, ona je tada bila u Košicama, gde je Galatasaray igrao utakmicu Evrokupa.

Sigurno ću i s njom razgovarati kad budemo našli vremena – rekao je Karadžić.

# Igra u napadu Toronto reptorsa



**U** ovom prilogu ću vam predstaviti igru u napadu Toronto Reptorsa. Oni kao ekipa poslednjih sezona doživljavaju pravu košarkašku renesansu u najjačoj ligi na svetu. U svakom segmentu njihove igre vidi se izuzetan uticaj trenera Dvejna Kejsija. Kejsi je počeo NBA trenersku karijeru u Sijetlu kao asistent, gde je radio od 1994. do 2005, nakon čega sledi Minesota 2005-2007, gde je bio glavni trener, a onda je radio u Dalasu kao asistent od 2008. do 2011, gde je dobio apsolutno poverenje kao koordinator odbrane ekipe. To je igru Dalasa podiglo do same titule, a Kejsi posle toga, 2011. godine, postaje glavni trener Toronta. Toronto s njim na čelu uspeva da podigne igru u svim segmentima, što je vidljivo po rezultatima u poslednje tri sezone. Ekipa Reptorsa je najbolja ekipa u Atlantik diviziji, a u Istočnoj konferenciji je prošle sezone došla do finala. Sa vrhunskom odbranom i odlično pozicioniranim napadom, Toronto je ekipa koja se odlično prilagođava igri protivnika. Znaju da uspore igru protivnika kad je to potrebno, da smanje broj posed preko odlično pozicioniranog napada, a takođe po potrebi mogu da odigraju i u brzem ritmu.

Što se selekcije napada tiče, ovo su situacije kada se i šta igra:

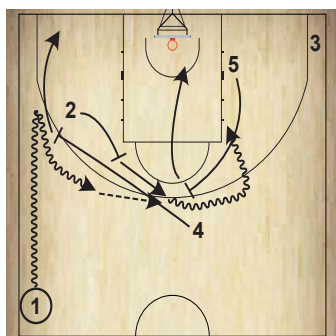
1. Kontranapad ili primarna tranzicija se igra nakon presečene lopte ili defanzivnog skoka do prvih sedam sekundi. Postoji pet osnovnih opcija:

- A. Ball handler (igrač s loptom)
- B. Left wing (levo krilo trčanja)
- C. Right wing (desno krilo trčanja)
- D. First middle (prvi trejler)
- E. Trailer (drugi trejler)

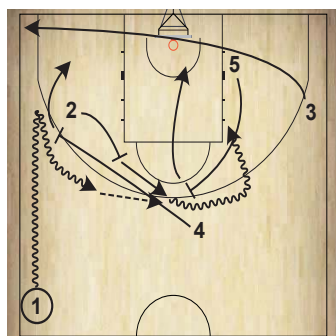
Ako nema realizacije iz osnovne primarne tranzicije, ulaze u minijaturu spremnu nakon nje. Moramo postaviti principe u trčanju tranzicije, kao i brzinu trčanja nakon osvojene lopte. Cilj treba da bude da svih pet igrača nakon osvojene lopte za četiri sekunde budu u zoni šuta. To se traži u svakoj situaciji i tako se trenira.

2. Sekundarni kontranapad igra se ili posle primljenog koša ili posle odbrambenog skoka, u zavisnosti od postavke tranzicione odbrane, ali maksimalno do oko 12. sekunde. U slučaju neuspelog sekundarnog kontranapada, igrači prelaze u kratku minijaturu. Sekundarni koji Reptorsi najčešće igraju su: Drag, Double drag, Step up, Spread, Rani Post up. Postoje različite varijante koje se uvek prilagođavaju skautingu, kako protivničkoj ekipi tako i protivničkoj odbrani.

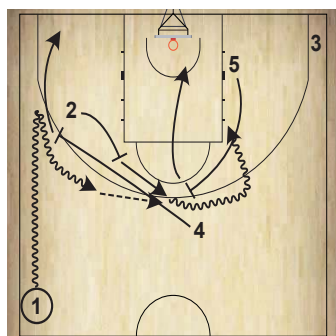
3. Rani napad se obično igra posle primljenog koša, a nekad i posle skoka. To je tzv. brzi napad sa više rešenja u koridorima trčanja, kada svesno žele da ubrzaju igru (Push the ball). Takođe, ako je neuspeo rani napad, prelazi se u kratku minijaturu, okvirno to je oko 8-10 sekundi do kraja napada. Najčešći rani napadi su: WEDGE SWING, WEDGE 5, 52, CHASE SA OPCIJAMA i CHASE FLEX, 31, 32, 33, THRU, QUICK, PISTOL, SWING...



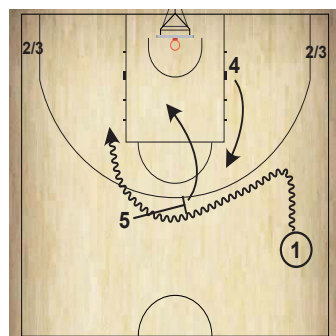
**DIJAGRAM 01**



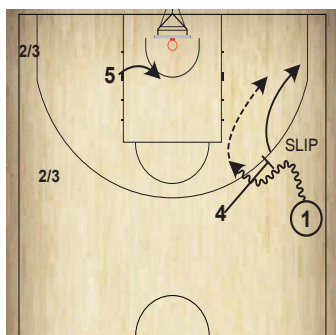
**DIJAGRAM 02**



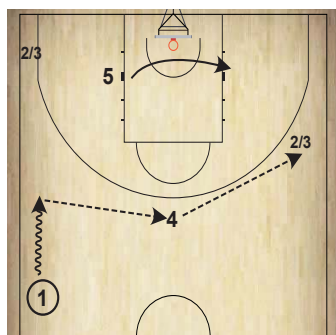
**DIJAGRAM 03**



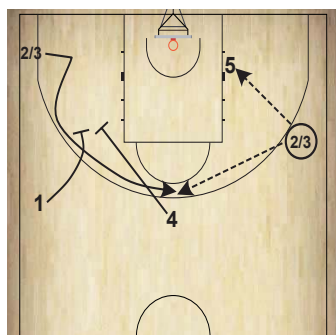
**DIJAGRAM 04**



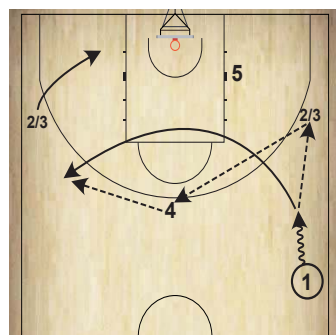
**DIJAGRAM 05**



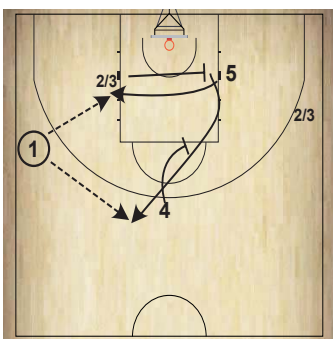
**DIJAGRAM 06**



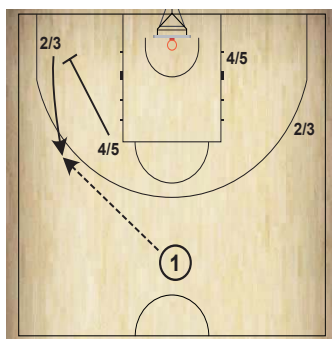
**DIJAGRAM 07**



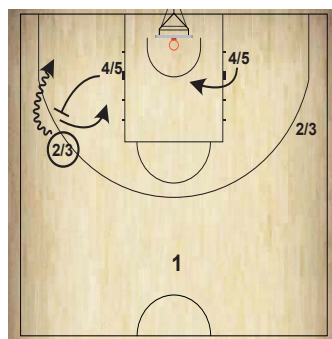
**DIJAGRAM 08**



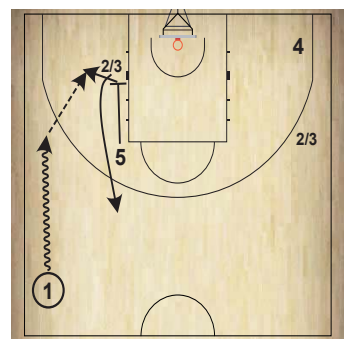
**DIJAGRAM 09**



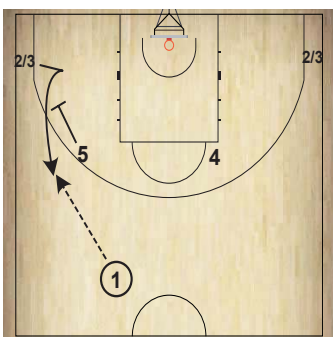
**DIJAGRAM 10**



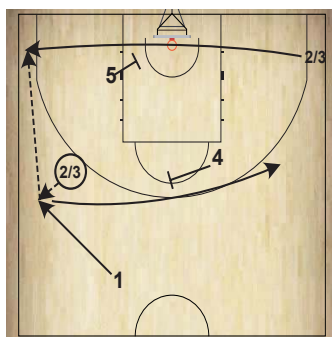
**DIJAGRAM 11**



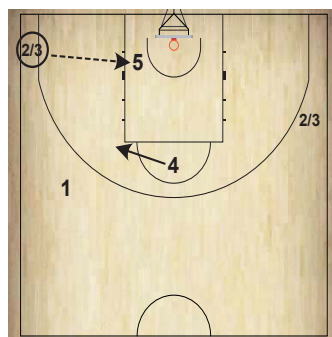
**DIJAGRAM 12**



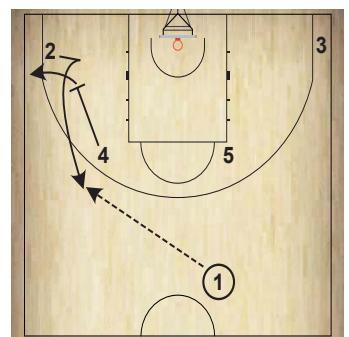
**DIJAGRAM 13**



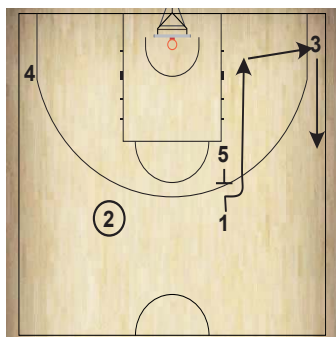
**DIJAGRAM 14**



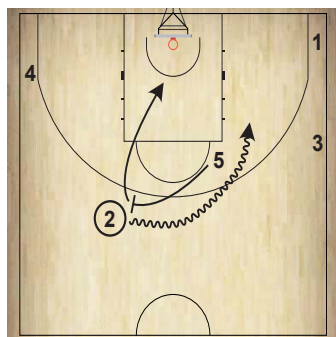
**DIJAGRAM 15**



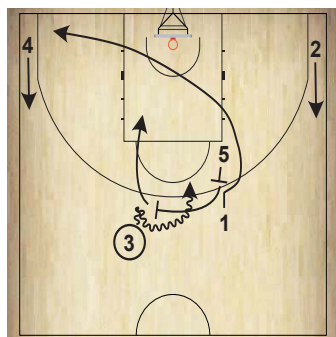
**DIJAGRAM 16**



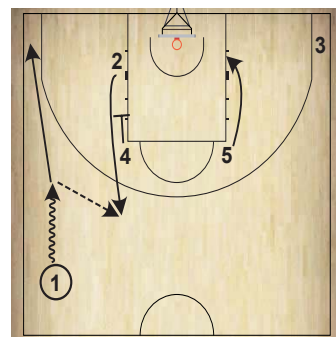
DIJAGRAM 17



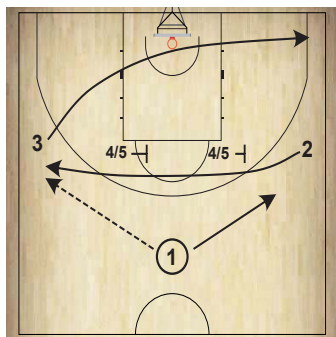
DIJAGRAM 18



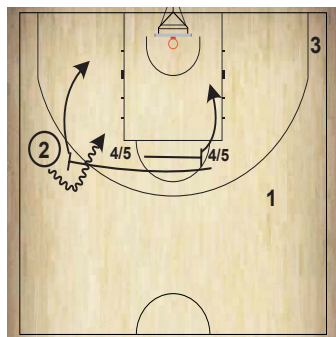
DIJAGRAM 19



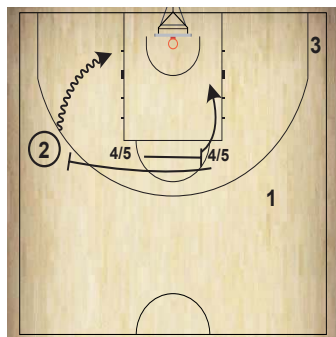
DIJAGRAM 20



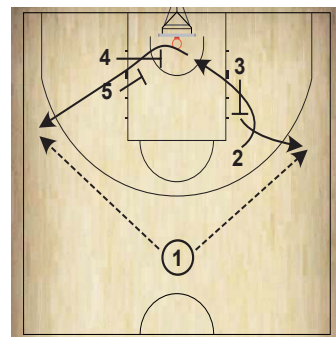
DIJAGRAM 21



DIJAGRAM 22



DIJAGRAM 23



DIJAGRAM 24

4. Postavljeni napad ili napad na pola terena na čoveka ili zonu obično igraju nakon primljenog koša, ali i u zavisnosti protiv koga igraju. Vidljivo je da u planu igre za određenog protivnika trener Kejsi vrlo ozbiljno pristupa ovim segmentima igre. Tako će ritam utakmice i broj napada na pola terena direktno zavisiti od protivničke ekipe i njihovog sastava ekipe. Protiv atletski dominantnih timova više se traže napadi na pola terena jer je cilj da se uspori i smanji broj poseda protivnika tj. da se uvede u igru 5:5. Protiv atletski slabijih timova se traži više ubravanja igre. Postavljeni napadi Toronto dele se na: niski post napadi (2 up cross, 2 up punch), Angle (ugaoni pik), Pnr (Shake 5, shake swing), visoki Pick and roll (21, Fist 2, Chin, Quick, Zip 24, 35, Fist down, Thumb sa opcijama, Loop sa opcijama, Dive), Delay game - akcije za odugovlačenje igre (Fist out 5, 51).

Pnr strana (Fist sa opcijama, Loop sa opcijama), Horns napadi s opcijama, Flex napadi sa opcijama, Waveaction, Get action, Elbow, Iverson opcije, Catch and shoot (opcije za šutere), a postoje i ključni napadi koji se najčešće igraju (21, Dive, Fist up, Chin, Fist out, Loop, Horns). Svi napadi imaju određene opcije koje se pozivaju sa još nekim znakom uz osnovni.

Zonski napadi (circle sa opcijama), napadi za kraj utakmice, napadi za kraj četvrtine, napadi nakon tajm-auta.

Ostale opcije dodaju se iz plejbuka u odnosu na protivnički sastav protiv koga igramo i one se spremaju za utakmicu.

5. Minijature se igraju kada iz sistema igre ispadnu bilo koje od prethodno navedenih.

6. Aut strana (SOB) sa opcijama u zavisnosti od time and clock (Horns down, 4 up, Loop, shotgun, sweep).

7. Aut ispod čeonne linije (BOB) sa opcijama u zavisnosti od time and clock (2 opcija sa varijantama, 5, Horns down, 1 down).

8. Specijalne situacije (situacije za završnicu) za egal situaciju (Clutch time) i penal završnicu (Crunch time). Poseban je odabir napada petorke i igrača za poslednjih pet minuta kritične utakmice. Na kog igrača se ide u kritičnim završnicama i u penal završnici jasno se definiše pre same utakmice - to je vidljivo u velikom broju ovakvih utakmica koje su Reptors igrali prošle i ove sezone.

Predstavljm vam neke napade Toronto koje oni najčešće igraju.

● **OPCIJERANOG I SEKUNDARNOG KONTRANAPADA:**  
 > **Wedge swing 4**

- Igrač 1 ide driblingom u levu stranu. U zoni šuta igrač 2 ulazi u blokadu na igrača koji ulazi u pick sa igračem 1. Otvaraju se opcije pick and pop sa igračima 1- 4 ili lopta ide do igrača 2 koji u nastavku igra Pik sa igračem 5. (Dijagram 1)

● **STRUKTURA IGRE U NAPADU EKIPE REPTORSA:**

> **Ukupna napadačka struktura sezona 2016/2017.**

Tranzicija	Ukupno napada na pola terena	Šut na isteku napada 4 sek.	Aut čeonni	Aut sa strane	Posle tajm-auta	Protiv „čovek“ odbrane	Protiv zonske odbrane	Presing napad
14%	86%	11, 8%	2, 1%	8, 5%	16, 7%	99, 9%	0, 1%	1, 1%

> **Ukupna plej tip struktura igre sezona 2016/2017.**

Pick and roll igrač sa loptom	Spot up	Tranzicija	Izolacija	Skok u napadu (Put backs)	Napad iz blokade	Niski post	Pick and roll man	Cut	Uručenje
24, 2%	18, 6%	14%	8, 9%	5, 7%	5, 3%	5, 2%	5, 1%	5, 1%	3%





- Sledeća opcija je gde igrač 3 prazni stranu i ide u suprotni korner, a igraču 2 Lauri otvara se situacija za igru do koša. (Dijagrami 2-3)

#### ➤ Drag opcija

- Igrači 1 i 5 igraju centralni pik. Često igrač 1 ide do koša ili na šut. (Dijagram 4)

#### ➤ Drag strana

- Drag sa igračima 1-4 u pik u strani imamo opciju slip od 4. (Dijagram 5)

#### ➤ Chase opcija

- Igrač 1 u prijemu otvara napad na levu stranu terena, nakon pola pas ide igraču 4, koji ga prosleđuje na krilo za igrača 2/3.

- Igrač 5 u momentu pasa na igrača 4 prelazi na desni blok niskog posta ili se nekad ubaci u sredinu reketa (flash middle).

- Igrači 4 i 1 na strani pomoći postavljaju stager tako da igrač 2 sa loptom na krilu ima dve opcije: pas na niskog posta ili pas za šutera iz stagera. (Dijagrami 6 i 7)

#### ➤ Thru

- Igrač 1 driblingom ulazi na desnu stranu terena, nakon pola daje pas igraču 2/3 i prelazi na suprotnu stranu preko desnog lakta (elbow).

- Igrač 2/3 prosleđuje dodavanje do igrača 4, koji dodaje do igrača 1. Suprotni igrač na perimetru (2 ili 3) spušta se do niskog posta i nekad traži prijem dole ili nastavlja u blok za blokeru na igrača 5.

- Igrač 1 sa loptom ima 2 opcije: ili pas za igrača 5 ili za šutera igrača 2/3 (Dijagrami 8 i 9).

#### ➤ Quick

- Pin down akcija (blokada na perimetru) za De Rozena, Rosa, Laurija.

- Igrač 1 dodaje nakon Pin down blokade igraču 2/3. Nakon toga igrači 2/3 i 4/5 ulaze u Step up pik na stranu. (Dijagram 10 i 11).

#### ● POST UP NAPADI:

##### ➤ Zip punch

Igrač 1 driblingom određuje levu stranu, igrač 5 daje duboki blok za igrača 2/3 i nakon toga se otvara za prijem na niskom postu – Valančunas. (Dijagram 12)

#### ➤ Thumb up 5

Opcija za Valančunasu

- Igrač 5 daje Pin down screen (blokadu na perimetru) za igrača 2/3, nakon dodavanja igrač 1 ide u uručenje sa igračem 2/3.

- Igrač 2/3, koji je primio uručenje preko flear blokade, ide na suprotnu stranu.

- Igrač 3/2 sa suprotne strane strane ide na blokadu od igrača 5, obično na prvom skakačkom polju, i nakon prijema otvara ugao pasa za 5. (Dijagrami 13, 14, 15)

#### ● CENTRALNI PNR

##### ➤ Chin

- Igrač 1 je na centralnoj poziciji sa loptom, igrač 4 daje Pin down blokadu za prijem lopte igraču 2.

- Igrač 1 nakon pasa dobija ledni blok od igrača 5 i menja poziciju u korneru sa igračem 3.

- Igrači 2 i 5 igraju centralni pik. (Dijagrami 16, 17 i 18)

- Sve je isto samo igrač 1 nakon dodavanja igraču 2 ide u suprotni korner. (Dijagram 19)

##### ➤ Zip 24

- Igrač 1 je driblingom odredio levu stranu, igrač 4 postavlja blokadu oko drugog skakačkog polja za igrača 2 i dobija dodavanje od igrača 1.

- Igrač 4 odmah nakon postavljene blokade već u letu lopte ide gore na pik sa igračem 2. (Dijagrami 20 i 21)

#### ● SIDE PNR

##### ➤ Loop 2

- Igrač 2 dobija 2 uzastopne flear blokade za prijem od igrača 1, a igrač 3 prelazi na drugu stranu. - Nakon dodavanja, igrač 4/5 ulazi u blokadu za igrača 5/4 na desnom laktu. U nastavku igrači 5/4 i 2 ulaze u pik na stranu.

- Opcija za Derozenu. (Dijagrami 22, 23 i 24) ●

**Toronto je ekipa koja se odlično prilagođava igri protivnika. Znaju da uspore igru protivnika kad je to potrebno, da smanje broj posed preko odlično pozicioniranog napada, a takođe po potrebi mogu da odigraju i u brzem ritmu.**

# Poziciona košarka



**Igra je maksimalno ubrzana, u njoj dominiraju tehničko-taktički obdareni pojedinci koji rešavaju napad. Ne sviđa mi se što je zapostavljena igra 1 na 1 (takozvana izolacija) - bilo na spoljnim ili na centarskim pozicijama, zato što ona traži maksimalnu individualnu osposobljenost pojedinca.**

**P**oznato je da sam tok košarkaške igre, grubo gledano, ima četiri faze: tranzicija u napad, pozicioni napad, tranzicija u odbranu i poziciona odbrana. U teoriji su delovi igre, odnosno sve četiri faze, opisani u detalje, pre svega tranzicioni napad (takozvani kontranapad), nauštrb odbrane od kontranapada, odnosno tranzicione odbrane. Slična je situacija sa pozicionim napadom (opisani setovi akcija bez metodike) i defanzivnom pozicijom. Naravno, praksa je nešto drugo, tako da su na treningu neodvojivi delovi odbrane i napada, bilo u poziciji ili tranziciji. Dakle, ako još suzimo faze igre, dolazimo do dva segmenta – tranzicione i pozicione košarke.

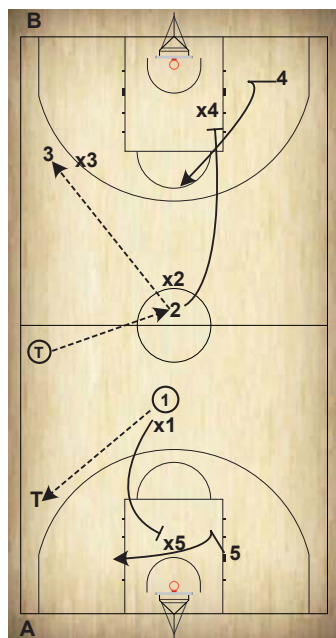
Cilj ovog teksta je da se pozabavi metodikom pozicione košarke, vežbama koje primenjujem u obuci dve pomenute faze toka igre. Naravno, ostavljam svakom treneru na volju da postavi i sprovodi svoje principe odbrane i napada, neću ulaziti u detalje, reći ću koju reč o tendencijama modernog basketbola. Pozicioni napad je maksimalno, uvođenjem pravila 24, odnosno 14 sekundi – ubrzan i oslobođen dugih akcija sa mnogo blokada, jer je to vremenski neizvodljivo. Pozicija se svela na kratke akcije u kojima dominira nekoliko blokada, a svodi se na individualni kvalitet igrača, što je dobro. Dakle, U napadu dominira „pik“ (pick and roll), odnosno segment igre 2 na 2, i to u sva tri dela napada: primarnom i sekundarnom kontranapadu do osme sekunde napada, pozicionom napadu do devetnaeste sekunde, a najviše u završnicama (takozvanim minijaturama) u poslednjih pet sekundi napada. Moje mišljenje je da je „pick and roll“ igra isključivo za obdarene i obučene igrače koji prepoznaju i čitaju odbranu, ne za svakog beka i svakog centra, da samim tim isključuje

učesće pojedinaca (krilnih igrača, recimo) iz napada i svode ih na „čoškarenje“ i čekanje otvorenog šuta van linije 6,75 metara. Zaključak: ofanzivni delovi košarke bitno se razlikuju od onih pre tridesetak leta, kada nije bilo linije za tri poena, kada se igralo na 30 sekundi, kada je basket zaista bio igra bez kontakta.

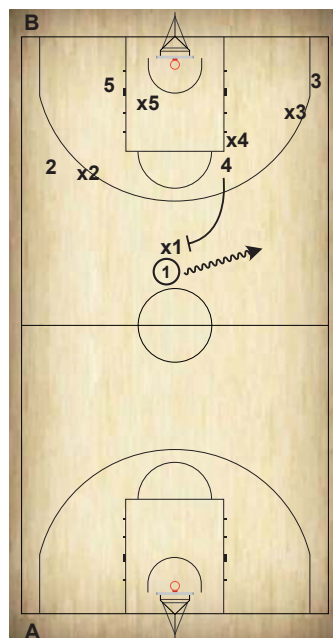
Vreme je da kažem koju reč i o tendencijama defanzivnog segmenta. Košarka je danas igra sa mogo kontakta, skauti i statističari su došli do podatka da na svakoj utakmici dođe do 150 kontakata, a na sudijama je da odvoje (ne)bitne za tok meča i rezultat i odsviraju najviše 50 ličnih ili drugih grešaka da se košarka ne bi pretvorila u izvođenje slobodnih bacanja i „rvanje“. Samim tim i u defanzivi je sve više igrača „specijalaca“, koji mogu da čuvaju napadače na više pozicija, odnosno da se petorica defanzivaca što manje rotiraju u odbrani, samim tim izbegnu „miss-match“ i hendikep situacije. Sve manje je zona i čistih odbrana čovek na čoveka, sve više se „čovek“ kombinuje sa preuzimanjem ili reakcijom na protivnički napad. Fizički, cilj svakog trenera je da u defanzivi ima četvoricu (krilnih) igrača od 195 do 205 centimetara visine, centra do 210 centimetara, da svi budu brzi, skočni, pokretljivi, sa smislom za igru. Barem u teoriji, u praksi se to retko do kraja izvodi.

Evo vežbi, metodski postavljenih, kojima vežbom segmenata dolazim do celine pozicionog napada/odbrane:

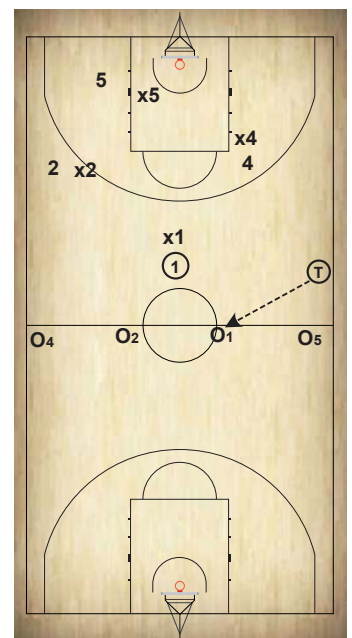
Složena trodelna vežba izvodi se na sledeći način: prvi deo vežbe je na košu A, gde se igra 2 na 2 bez driblinga, sa pomoćnim, fiksiranim igračem ili trenerom. Napad insistira na dobroj blokadi, brzom otvaranju ili odbrambenom preuzimanju – da poenom reši. Odbrana se suprotstavlja, insistirati na agresiji i komunikaciji, zgrađivanju i skoku. Igra se do rešenja. Kasni-



**DIJAGRAM 01**



**DIJAGRAM 02**



**DIJAGRAM 03**

je se postavi 2 i 4 ili bilo koja druga kombinacija u igri 2 na 2.

Drugi deo vežbe počinje na košu B, čim se završi 2 na 2 – trener dodaje drugu loptu napadaču 2 i igra se 3 na 3 do rešenja. Može biti varijanta sa driblingom i njega. U početku rada preporučujem da i 3 na 3 bude bez driblinga. U ovoj i svim ostalim vežbama, gde god je to moguće, ubacujem i slobodno bacanje kao jedini nebranjeni element, veoma bitan u modernoj košarci, kome se vrlo malo poklanja pažnje situaciono. Recimo, ako je u 3 na 3 napadač 4 postigao koš iz igre, ide na liniju slobodnih bacanja, mora da pogodi jedan penal, da time potvrdi („overi“) pogodak iz igre. Ako promaši – sledi skok, igra se nastavlja.

Treći segment vežbe je 5 na 5 na košu B, gde se igraju dogovorene akcije napada. Odbrana može da bude ne principima koje smo zadali, a može da bude i priprema za narednu utakmicu. Recimo, defanziva iskače sa X1 i X5 na „pick and roll“ agresivno, tera napadača 1 (sa loptom) i udvaja do centra – jer je to element igre u odbrani narednog protivnika. Dakle, igra se 5 na 5 na košu B do rešenja (po principu „dok se ne odbrani“), a zatim odbrana napada na koš A jednom tranzicijom koju ne možemo isključiti iz bilo kog segmenta igre. Moja pravila su ova: ukoliko se postigne koš za sedam sekundi, napad ima još jedan („nagradni“) pozicioni napad na koš A. Time je prva polovina vežbe završena, sad se menjaju uloge, odbrana prelazi u napad: 2 na 2 plus „pomoćni“ igrač, bez driblinga, na košu A, 3 na 3 ostatak tima na košu B, 5 na 5 na košu B, plus jedna tranzicija.

➤ **Vežba 4 na 4 na polovini terena:**

Vežba koju smatram osnovom pozicione košarke je 4 na 4 na polovini terena, i to iz nekoliko razloga: sve kretneje u napadu mogu da se izvedu sa igračem manje, isti je prostor, a 8 umesto 10 igrača tera odbranu na veći napor, bolju komunikaciju, obe ekipe na veću koncentraciju. Zadaci u igri mogu se menjati od treninga do treninga, a ja sam uspostavio sledeća pravila kad

imam tri tima od po četiri igrača: napad traje 14 sekundi; lopta izbačena od odbrane u aut smanjuje napad na osam sekundi; aut izvodimo iza graničnih linija samo u 5 na 5; prvi faul odbrane (osim nesportskog) ne kažnjava se, drugi je izvođenje jednog slobodnog bacanja; svaki koš iz igre (plus „overa“ slobodnim bacanjem) za dva poena brojimo sa 1, svaka trojka ili zakucavanje (plus dati penal) vrede 2 poena; skok u napadu ili drugi napad automatski su 1 poen; tim koji daje poene ne igra odbranu; četvorka O je sledeća u napadu, odbrana prilazi na polovinu terena.

Tokom sezone volim ako se ustale tri tima od po četiri igrača koji su kvalitetom ravnopravni, tako da se uspostavi rivalitet, pomoćni treneri pišu rezultat, pravi se takmičenje. U sezoni utorkom, sredom i četvrtkom ovoj vežbi (ili sličnim varijantama koje ću opisati) posvećujem prosečno po 30 minuta treninga.

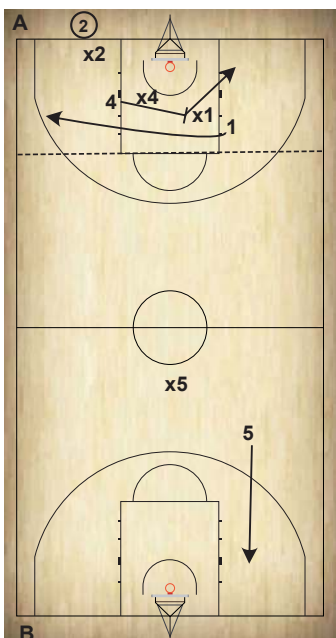
➤ **Vežba 4 na 4 ceo teren, sa tri ili četiri tima:**

Vežba sadrži i elemente tranzicije, ali više presinga na prednjem delu terena. Modifikovao sam pravila za ovu vežbu i ona izgledaju ovako: napadač 2 (sa loptom) izbacuje loptu tek posle pištaljke trenera. Prvo dodavanje iz auta ne može biti duže od produžetka linije slobodnih bacanja, posle može kako hoćeš. Do polovine terena nema driblinga. Lopta se za 8 sekundi od pištaljke trenera mora preneti u polje napada. Bilo koji prekršaj ovih pravila do polovine terena – menja tim u napadu, opet od koša A ka košu B. Na košu B igra se 4 na 4 po pravilima iz prethodne vežbe, sa istim brojanjem poena. Isti je princip – tim O je sledeći u napadu, a napad koji daje i „overava“ bacanjem poena ne igra odbranu. Svaki trener može menjati pravila igre i zadatke napada/odbrane po svom nahodenju, filozofiji igre...

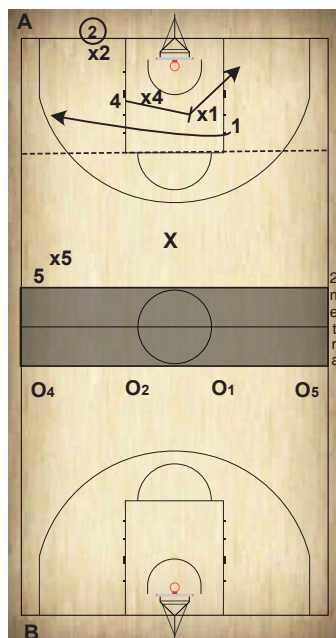
➤ **Vežba 4 na 5 do polovine, a 4 na 4 na drugoj polovini terena:**

Slično prethodnoj vežbi, tim sa igračima 1-5 na znak pištaljke trenera izbacuje loptu, pas ne sme biti

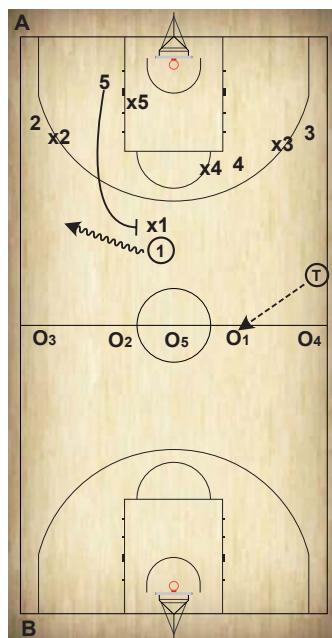
**Košarka je danas igra sa mogo kontakta, skauti i statističari su došli do podatka da na svakoj utakmici dođe do 150 kontakata, a na sudijama je da odvoje (ne) bitne za tok meča i rezultat i odsviraju najviše 50 ličnih ili drugih grešaka da se košarka ne bi pretvorila u izvođenje slobodnih bacanja i „rvanje“**



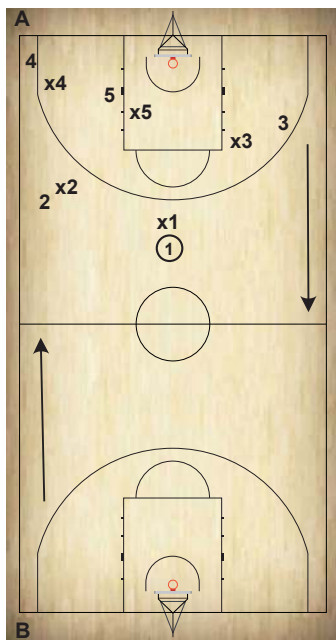
DIJAGRAM 04



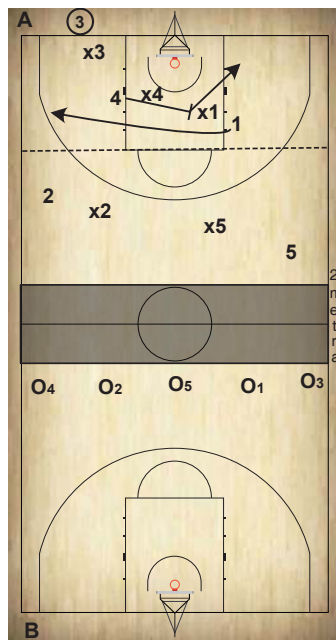
DIJAGRAM 05



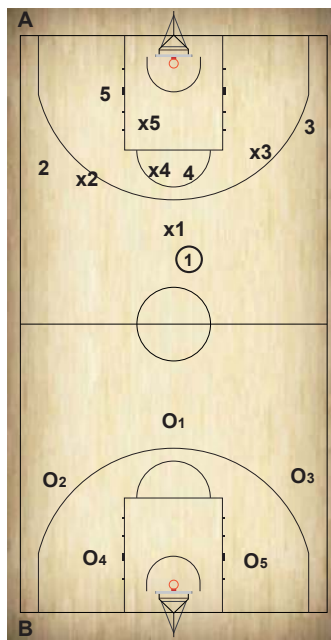
DIJAGRAM 06



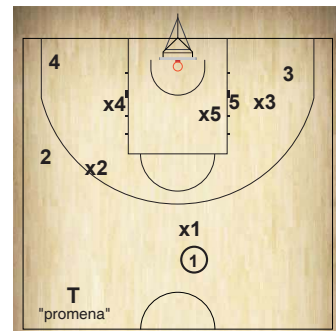
DIJAGRAM 07



DIJAGRAM 08



DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10

duži od penala, nema driblinga, za 8 sekundi od znaka pištaljke lopta se mora ubaciti u šrafirano („zaštićeno“) polje, odakle počinje drugi deo vežbe – 4 na 4 timova 1-5 i O. Ali u prednjem polju postoji peti igrač odbrane X (samo igra odbranu), koji omogućava odbrani X da igra zonski presing sa udvajanjem ispod linije slobodnih bacanja (pri udvajanju formacija je 2-2-1) i osvoji loptu, ili oteža četvorici napadača da bez driblinga, sa igračem manje, dodaju pas u zaštićenu zonu. Kada tim 1-5 dođe do polovine terena, napada u 4 na 4 tim O, sa prethodnim pravilima: dribling, 14 sekundi, dozvoljen foul, „overa“ slobodnim bacanjem. Ukoliko tim 1-5 sve to uradi – ponovo napada u 4 na 5 sa koša B, ovog puta na tim O i tako dalje...

#### › Vežba 5 na 5 na polovini terena:

Prethodnom vežbom prekida se serija hendikepa (sa brojem igrača, prostorom ili vremenom) i ulazim u situacije iz utakmica. Igra se na košu A 5 na 5 prema prethodnim pravilima (odbrana mora da osvoji loptu da bi prešla u napad), ako postoji i treći tim O – oni su sledeći napadači protiv presinga na A polovini terena. NOVO: izvodimo sve čeonie i bočne aute. Vežbamo sa semaforom ako je to moguće – recimo poslednji napad: 70:70 je rezultat, bonus je, 14 sekundi za napad, oba tima imaju po jedan tajm-aut. Ujedno se vežbaju i minijature (postavi se 6 sekundi do kraja, na nerešen rezultat) i završnice napada i utakmice...

#### › Vežba 5 na 5 na polovini terena sa dve tranzicije:

Kao i prethodna vežba, ali bez „overa“ penalom i sa dve tranzicije. Tim (1-5) napada na koš A sve dok postiže poene. Kada tim (O1-O5) osvoji loptu, napada kontrapadom na koš B. Ukoliko za 7 ili manje sekundi poentiraju – imaju još jedan („nagrađni“) napad na koš B, a po njegovom okončanju tim (1-5) ima jednu tranziciju/poziciju na koš A pod istim uslovima... Zatim se na košu A menjaju uloge da bi se završio prvi krug. Broji se rezultat i odredi se broj krugova, recimo četiri. Ovde se može,

kao i u svim vežbama 5 na 5, ući u novi sadržaj: jedna od petorki igra zonu 2-1-2, na primer.

#### › Vežba pozicije, napada na zonski presing i odbrane zonskog presinga:

Tim 1-5 napada na prednjoj polovini zonski presing tima X, cilj je da sa loptom za 8 sekundi uđu u „zaštićenu zonu“ od dva metra na centru, a zatim igraju 5 na 5 protiv tima O na koš B, do rešenja. Pravila su ista: pištaljka, prvi pas do penala, bez driblinga do polovine terena, preneti loptu za 8 sekundi od znaka pištaljkom trenera. Druga polovina vežbe: može se napadati „čovek“, bilo koja „zona“, kombinovane odbrane i slično...

#### › Vežba 5 na 5 na 5 poziciono:

Takmičenje u pozicionoj igri, timovi X i 1-5 igraju „čoveka“ (sa raznim varijantama, specifikom), tim O igra „zonu“ u odbrani. Tim 1-5 je u napadu dokle god daje koševе i „overava“ ih slobodnim bacanjem. Skokovi u napadu su jedan poen, utvrditi pravila prema trenerovim shvatanjima i filozofiji...

#### › Vežba 5 na 5 na polovini terena:

Igra se 5 na 5 na polovini terena po ustaljenom principu sa pravilima. U momentu kad trener dune u pištaljku i kaže „promena“, napadač 1 (sa loptom) spušta loptu na pod i pretvara se u odbranu, kao i ceo tim (1-5), ali se menjaju uloge u odbrani – 4 čuva 5 i obrnuto, 1 čuva 2, 2 čuva 3, 3 čuva 1... Tim (X1-X5) pretvara se što pre u napadački i gleda da poentira u što kraćem roku. Odbrana pravi foul dok se ne konsoliduju i slično...

**Zaključak:** Ovo su samo neke od vežbi. Ideja je da svaki trener oformi svoju metodiku pozicione košarke, a ne zatvoreni sistem koji se nudi kao gotovo rešenje.

Priredili: **Goran Vojkić, viši košarkaški trener**  
**Marko Mrđen, viši košarkaški trener**



# Rastemo iz godine u godinu

**D**ame Crvene zvezde odbranile su Kup Milana Cige Vasojevića i svoju riznicu obogatile 41. peharom.

Pre nekoliko godina u Crvenoj zvezdi su rešili da krenu iz početka. Da malo pomalo grade novi tim. Tim koji će najtrofejnijem klubu na prostorima bivše SFRJ, prvom evropskom prvaku u ekipnim sportovima u regionu, vratiti makar delić stare slave.

Nikuda nisu žurili. Okupili su najtalentovanije igračice Srbije i krenuli. Kako su one rasle i svoj potencijal pretvarale u kvalitet, tako je i Zvezda postajala ozbiljan tim i strpljenje se isplatilo.

Zvezda se potom dve godine uzastopno radovala trofeju u Kupu Milana Cige Vasojevića. Za svako poštovanje.

Ali iako je bila aktuelni vlasnik trofeja, Zvezda pred odlazak u Novi Sad nije pretila. Naprotiv. Kao i svih ovih godina, tiho je krenula u novi pohod, s jasnim ciljem, od koga nije odustajala nijednog trenutka.

- Računali smo na našu mladost i energiju - ističe Dragan Vuković, trener koji je od početka uz ovaj mladi tim.

Mladi stručnjak je analizirao put do Kupa.

- Kup je vrlo specifično takmičenje, gde je u jednoj utakmici sve moguće. U polufinalu nas je čekao Partizan. Iako smo u prethodne tri utakmice ove sezone pobedili crno-bele, sada nas je čekao potpuno novi tim. Zvezda je u tom meču nešto lošije krenula, ali je u drugom poluvremenu uspeła da napravi preokret i dođe do

pobede. Nismo uspeali da uhvatimo adekvatan šut koji inače imamo. Nama je, kada pogledate, jedna četvrtina bila dovoljna da pobedimo. Malo smo imali problema u završnici, ali s obzirom na to da je ekipa mlada, ipak mislim da smo zaslužili pobedu.

Vuković je potom istakao:

-Bilo nam je bitno i da se, koliko je to moguće, odmorimo za finale.

Svi ljubitelji košarke su očekivali da će borba za trofej protiv Radivoja Koraća biti dosta neizvesnija. Posebno jer je Korać u polufinalu protiv Vršca prikazao odličnu partiju. Međutim, uzbuđenja u finalu su izostala. Zvezda je već u uvodnim minutima stavila do znanja da ne želi da se odrekne pehara. Pre nego što je ušao u priču o svom timu, Vuković kao da je želeo da opravda protivničke igračice.

- U polufinalu smo igrali veoma tešku utakmicu sa Partizanom i možda je to razlog zašto je Korać ušao malo opuštenije, misleći da smo se mnogo istrošili.

Kako god, Zvezda je ubedljivo odbranila trofej u Kupu Milana Cige Vasojevića i s mnogo optimizma nastavlja borbu u domaćem šampionatu.

- Nastavljamo dalje, ekipa je mlada i raste iz godine u godinu. Ovaj trofej je podstrek da nastavimo da radimo onako kako smo do sada. Igramo polufinale domaćeg prvenstva sa Partizanom. Nadam se finalu sa Koraćem jer mislim da smo dve najbolje ekipe u zemlji u ovom trenutku - poručio je Vuković.

## Neprocenjivo iskustvo iz ja dranske lige

Crvena zvezda je i ove sezone igrala na tri fronta. Kup je završila sa dva pehara - prvo je trijumfovala i u drugom stepenu Kupa KSS, pošto je u finalu pobedila Kraljevo, a potom i na završnom turniru Kupa Milana Cige Vasojevića u Novom Sadu. Domaće prvenstvo je završila na drugom mestu, za trofej se nije borila samo u Jadranskoj ligi, gde je došla do Superlige, ali je ostala bez plasmana na završni turnir.

- Tokom sezone smo igrali utakmice na svaka dva-tri dana i ne žalimo se. Upravo su nam iskustvo iz Jadranske liga i ja-ke utakmice koje smo igrali u tom takmičenju mnogo pomogli na turniru u Novom Sadu. Zahvaljujući, u finalu smo pobedili veoma dobrog protivnika - rekao je Vuković.

**B. Kostreš**

# Značaj dodavanja



**U**savršavanje i poboljšanje kvaliteta svakog igrača proces je koji nema kraja i u njemu moraju biti zastupljeni osnovni košarkaški elementi, bez obzira na uzrast ili nivo takmičenja. Dodavanje, kao jedna od osnovnih veština u košarci, najbolji je pokazatelj timskog duha i stoga se na njemu mora insistirati u kolektivnom sportu poput košarke. Iako većina današnjih statističkih parametara pažnju obraća na asistencije, svako ispravno dodavanje je korak ka onom poslednjem koje brojimo kao asistenciju i koje rezultira poenima.

Postoje 4 ključna faktora za uspešnost dodavanja:

**Komunikacija** – Ovde se ne misli isključivo na verbalnu komunikaciju, koja je najjednostavniji oblik sporazumevanja između saigrača, a kod dobrih timova svakako mnogo zastupljen. Glasno izražavanje daje ton i duh svakom treningu, pojedinačnoj vežbi ili bilo kom vidu saradnje primenjenom na utakmici. Kao jedan od načina da se igrači naviknu da budu glasni jeste da im se kroz vežbe dodavanja daje zadatak da broje uspešne pasove, hvatanja i sl. Naredni korak bi bio davati im da imenom prozovu svoga saigrača od kog primaju ili kome upućuju loptu.

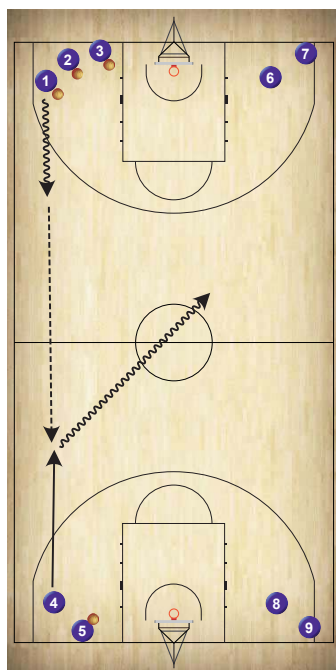
**Prepoznavanje (čitanje) igre** – Dobar dodavač mora konstantno da predviđa gde će se njegov saigrač nalaziti u trenutku kada prima pas, s obzirom na to da je

košarka igra sa dosta kretanja na relativno malom prostoru. Najočitiiji primer je pravilo da se ne ciljaju grudi igrača koji utrčava ka košu, već njegova blago isturena prednja ruka. Pored položaja svog saigrača, on takođe mora biti svestan i pozicije odbrane koja može eventualno da preseče to dodavanje.

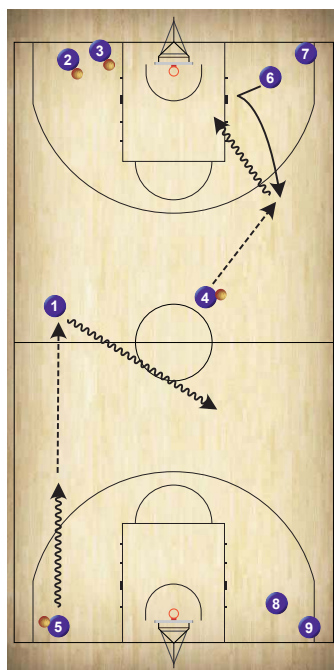
**Kreativnost** – Svi vrhunski dodavači odlikuju se izuzetno dobrim poznavanjem košarkaške igre i visokim nivoom taktičke obučenosti, koja podrazumeva da se svako dodavanje mora prilagoditi mnogobrojnim promenljivim okolnostima u samoj igri. Upravo ta prilagodljivost odvaja dobre dodavače od prosečnih i vrhunske od dobrih – sposobnost da se osnovni podelementi dodavanja izvedu onako kako zadati trenutak u igri zahteva.

**Odricanje** – Po prirodi igre je da se svakom igraču najzanimljivijim za izvođenje na utakmici čine elementi šuta i driblinga, koji su usko povezani s poentiranjem kao glavnim ciljem košarke. Međutim, spremnost kod igrača da se odrekne tih najprimamljivijih stvari u korist saigrača, a u široj slici najpre u korist tima, ono je što krase sve prave dodavače. Kao najbolji pokazatelj takve spremnosti imamo često prisutnu situaciju da igrač, nakon što se našao u relativno dobroj poziciji za šut a ipak ga odbrana i dalje dovoljno kontroliše da ga omete, loptu prosleđuje dalje do igrača koji je potpuno sam i bez ikakvog pritiska odbrane (ekstrapas po perimetru ka korneru protiv odbrambene rotacije ili čak sa linije tri poena u dubinu na zicer).

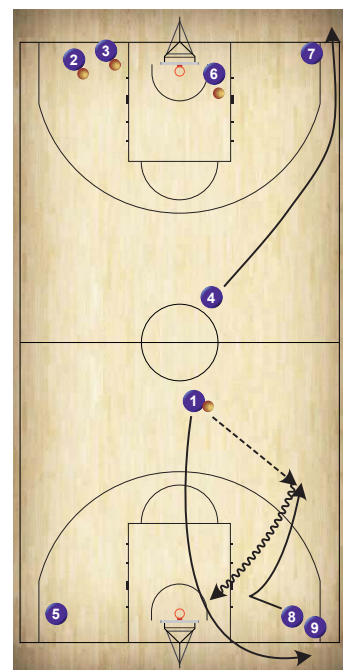
**Kreativnost - Svi vrhunski dodavači odlikuju se izuzetno dobrim poznavanjem košarkaške igre i visokim nivoom taktičke obučenosti, koja podrazumeva da se svako dodavanje mora prilagoditi mnogobrojnim promenljivim okolnostima u samoj igri**



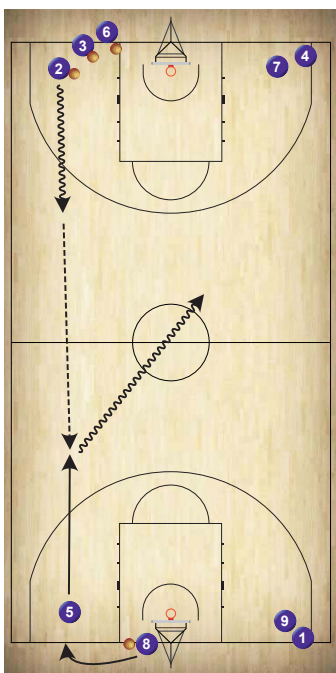
DIJAGRAM 01



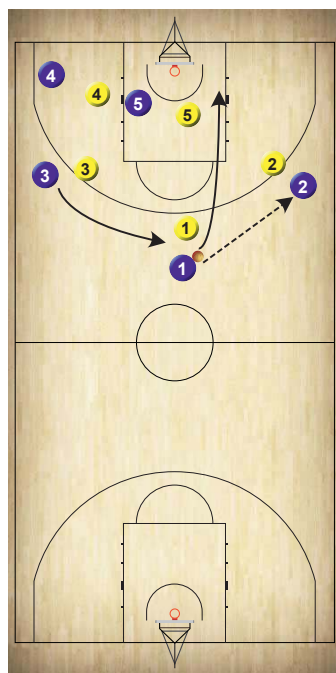
DIJAGRAM 02



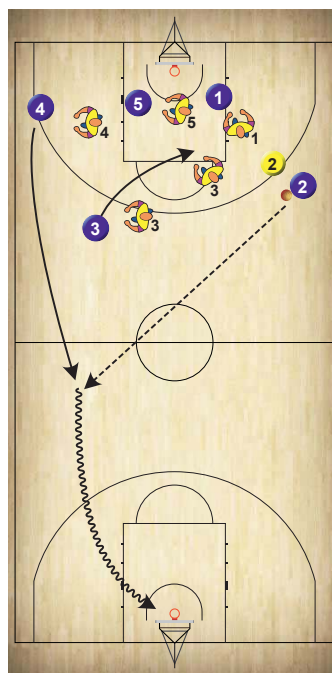
DIJAGRAM 03



DIJAGRAM 04



DIJAGRAM 05



DIJAGRAM 06



Sledi vežba koja se (naročito u uvodnom delu treninga za zagrevanje) može koristiti za učenje i usavršavanje dodavanja:

› **Vežba 1 - dodavanje po čitavom terenu: Dijagram 01, Dijagram 02, Dijagram 03, Dijagram 04**

Rotiranje za kontinuitet vežbe: Igrač koji je sa bočne linije uputio loptu ka korneru nastavlja i prima loptu od sledećeg iz tog kornera, da bi dalje driblao ka sredini i dodao na demarkiranje na drugoj strani; nakon dodavanja iz sredine, popunjava se mesto na začelju kolone gde je lopta dodata; realizator takođe ide na začelje kolone ka sledećem korneru;

**NAPOMENA:** S vremenom se mogu menjati različiti tipovi dodavanja unutar vežbe (početi sa osnovnim direktnim dodavanjem sa grud, i onda dalje ubacivati pas o pod, pas iz driblinga jednom rukom sa grudi/o pod itd.)

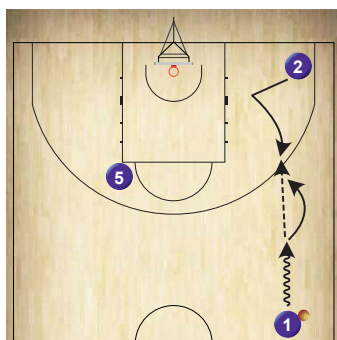
› **Vežba 2 - igra 5:5 na 1/1 terena bez driblinga sa promenljivim košem koji se napada.**

**Dijagram 05**

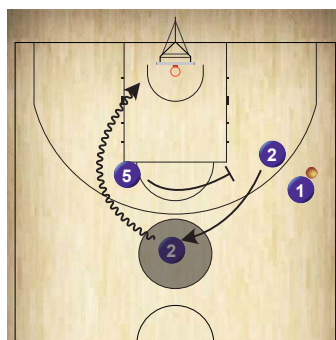
U igri bez driblinga 5:5 (ili sa drugim brojem igrača na terenu, može čak i 4:4) važe sva pravila kretanja i dodavanja – traže se akcije „dodaj-i-utrči” (Give n’ Go), „utrči-i-popuni mesto” (Cut n’ Replace), kao i sve vrste utrčavanja u igri bez lopte (Backdoor, Frontdoor, L-Cut, V-Cut): Dijagram 06

Ukoliko je odbrana u zatvorenom stavu i sprečava sva dodavanja nakon nekoliko utrčavanja, napadačka ekipa ima pravo da u bilo kom trenutku promeni koš na koji napada i u priliku za šut dođe dodavanjem.

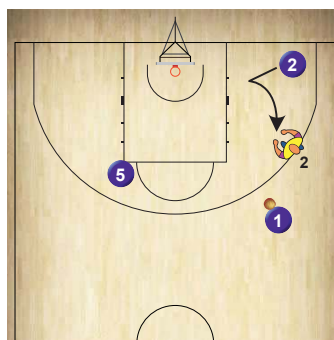
**Prednosti vežbe:** Od izuzetne koristi za naglašena fintiranja (kako kretanja tako i dodavanja) i od odbrambenog tima traži punu koncentraciju, svesnost trenutne situacije i predviđanje kretanja u čuvanju igrača bez lopte.



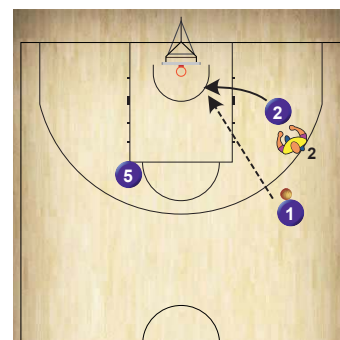
DIJAGRAM 07



DIJAGRAM 08



DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10



› **Osnovna kretnja: Dijagram 07, Dijagram 08**

Sledi primer saradnje 3 igrača u trouglu (2 beka i centar na visokom postu) – „Pistol Action” – u kojoj je naglašena mogućnost uspešnih dodavanja.

› **Opcija „čitanja” zatvorenog stava u odbrani: Dijagram 09, Dijagram 10**

Ukoliko odbrambeni X2 igra u čvrstom zatvorenom stavu (Deny) na svom igraču i tako onemogućava planirano uručenje, onda napadač 2 ima obavezu da prepozna priliku za utrčavanje iza leđa (Backdoor Cut) – upravo ovde do izražaja dolazi sposobnost napadača 1 da izvede ispravno dodavanje

› **Opcija utrčavanja nakon uručjenja – Wrap Around: Dijagram 11, Dijagram 12**

Ukoliko odbrambeni X1 igra u zatvorenom stavu i sprečava uručenje nakon dodavanja, pritom ostajući iza leđa svog igrača, napadač 1 treba da pročita priliku za oprčavanje oko beka 2 sa loptom (Wrap Around) i utriči ka košu, ostavljajući svog direktnog čuvara iza sebe.

› **Opcija utrčavanja nakon dodavanja na visokom igrača – Give n’ Go: Dijagram 13, Dijagram 14**

Ako odbrambeni X2 uspešno brani Flare blokadu i onemogućava prijem, za kontinuitet se može koristiti opcija dodavanja od 1 ka 5 na visokom postu i nakon toga utrčavanje ako X1 nastavlja da igra u zatvorenom stavu.

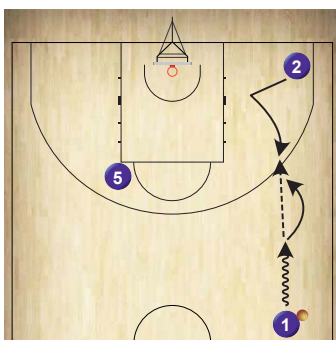


**OLIMPIA MILANO  
1936**

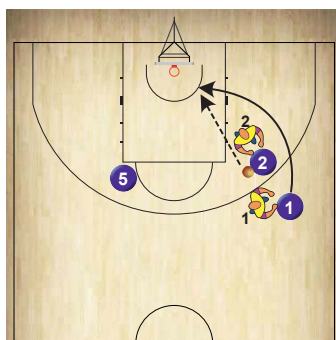
**Zaključak:** Sigurno je da je jedan od mnogobrojnih izazova za svakog trenera, u kojima na kraju i leži draž i lepota bavljenja trenerskim pozivom, da svoje igrače najpre tehnički osposobi za ispravno dodavanje, a potom ih i ubedi u važnost dodavanja koje vodi ka igranju najlepše košarke – lako poentiranje kome prethode koordinirano kretanje i ispravna distribucija lopte na terenu.

Priredio: **Aleksandar Virjević,**  
viši košarkaški trener

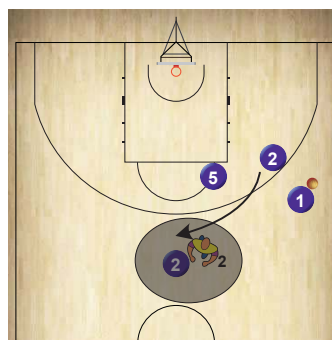
**Spremnost kod igrača da se odrekne tih najprimamljivijih stvari u korist saigrača, a u široj slici najpre u korist tima, ono je što krasi sve prave dodavače**



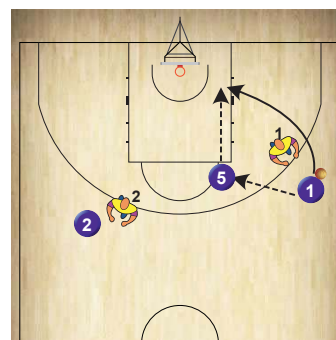
DIJAGRAM 11



DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10



DIJAGRAM 11

# Napadi na zonske odbrane



**Problem sa zonama je taj da prosto promene vaš napad u napad u kome tražite skok-šut kao krajnje rešenje, što na kraju ni približno ne podseća na način na koji napadate „čovjek na čoveka” odbrambeni sistem.**

**N**a Univerzitetu Pitsburg (Pittsburgh) Šon Miler je upamćen kao izuzetno kvalitetan plejmejker. Već u svojoj „rookie” (prvoj) sezoni na univerzitetu uvršten je u tim najtalentovanijih početnika konferencije Big East NCAA. Međutim, po završetku fakulteta i igranja na istom, umesto da nastavi košarkašku karijeru, odlučuje se da se posveti trenerskom radu. Već 1992. se priključuje stručnom štabu Univerziteta Viskonsin (Wisconsin) kao pomoćni trener, da se bi nakon staža i na Univerzitetu Majami Ohajo (Miami Ohio) vratio na svoj matični Univerzitet Pitsburg. Državnom univerzitetu Severna Karolina (North Carolina State) priključuje se 1996. godine i sa istim univerzitetom stiže do polufinala NIT 2000. Sledeći trenerski angažman mu je bio na Ksavijer univerzitetu (Xavier), naravno kao pomoćni trener, da bi konačno šansu kao glavni trener dobio na istom univerzitetu nakon odlaska prethodnog glavnog trenera na Ohajo Stejt univerzitet. Miler je odveo Ksavijer Musketare na četiri NCAA turnira, uz tri puta osvojen A-10 turnir nakon regularne sezone i jedan turnir konferencijskog šampionata.

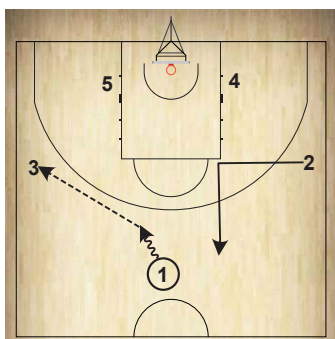
U aprilu 2009. godine prihvatio je ponudu da postane glavni trener Univerziteta Arizona. Arizonu je vratio u red najznačajnijih košarkaških univerziteta, koji se redovno pojavljuju u završnicama NCAA šampionata. Ove sezone je produžio ugovor sa ovim univerzitetom

i radiće kao glavni trener do 2022. O uspesima koje je sa Arizonom napravio nećemo detaljnije govoriti jer bi trebalo mnogo prostora samo da ih nabrojimo. Naši treneri ga možda bolje poznaju kao trenera U19 muške reprezentacije SAD, koja je na FIBA Svetskom prvenstvu održanom 2015. godine osvojila zlatnu medalju sa skorom od sedam pobeda bez poraza (Srbija je na istom šampionatu završila na devetom mestu sa d pet pobeda i dva poraza). Zbog tog uspeha proglašen je trenerom godine u SAD. Na njegovo mesto je ove godine postavljen njegov blizak prijatelj Džon Kalipari (Kentucky).

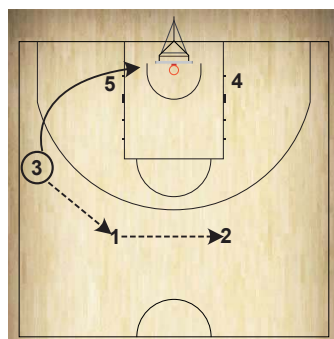
„Moraš da voliš igru, da je tretiraš i ceniš na pravi način i da joj učiniš uslugu tako što ćeš naučiti svoje klinge da je igraju.”

Problem sa zonama je taj da prosto promene vaš napad u napad u kome tražite skok-šut kao krajnje rešenje, što na kraju ni približno ne podseća na način na koji napadate „čovjek na čoveka” odbrambeni sistem. Morate da obratite pažnju na broj šuteva za tri poena koji imate protiv zonskih odbrana, zbog toga što se povremeno dešava da šuteri za tri poena često počnu da ih previše uzimaju (forsiraju ih) jer se češće nalaze otvoreni nego što je slučaj sa „čovjek” odbranom.

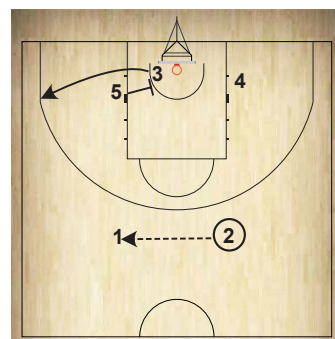
Morate obratiti pažnju na ravnotežu (raspored) igrača zbog toga što se veoma često događa da su loši statistički parametri vašeg timskog skoka u napadu rezultat lošeg rasporeda u napadu prilikom napada na zonu.



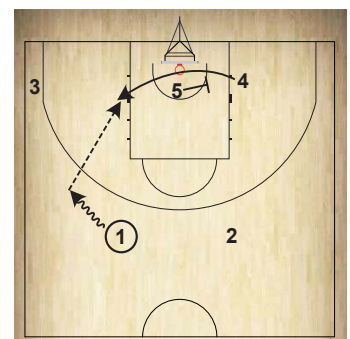
DIJAGRAM 01



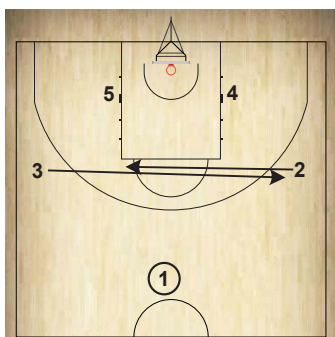
DIJAGRAM 02



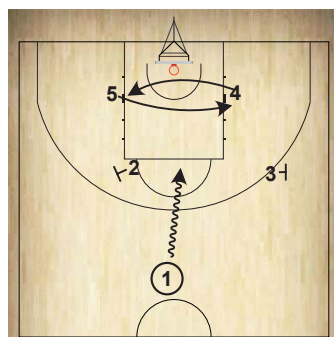
DIJAGRAM 03



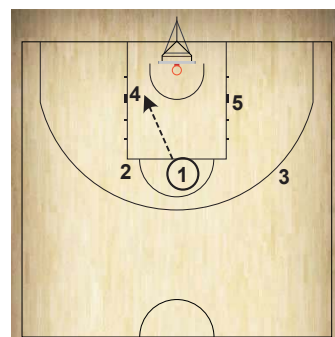
DIJAGRAM 04



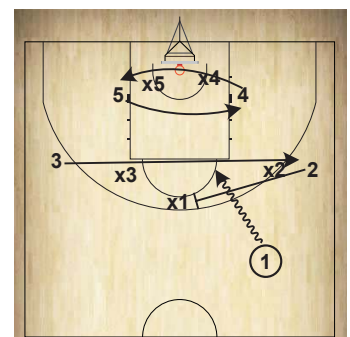
DIJAGRAM 06



DIJAGRAM 06



DIJAGRAM 07



DIJAGRAM 08

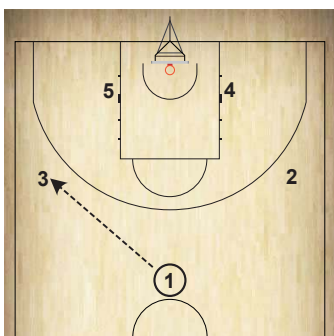


Dok gledate snimak utakmice, zaustavite ga (pauzirajte) u trenutku kada se šut vaše ekipe desi i zapitajte se da li smo imali bilo kakve šanse da uhvatimo loptu skokom u napadu posle ovog šuta.

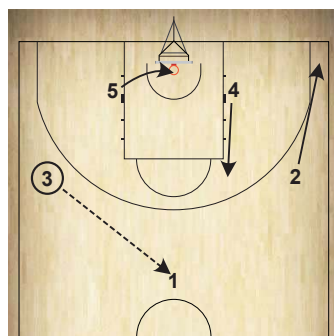
Naše post igrače postavljamo u napadu na poziciju drugog skakačkog mesta (na ivici reketa) zbog toga što na taj način otežavamo odbrambenim igračima na donjim pozicijama situaciju, i to je mnogo više otežavamo za njih nego što bi bio slučaj da smo posta postavili na poziciju prvog skakačkog mesta (bliže košu). Pozici-

oniranje posta na pomenutu poziciju teoretski znači da smo ga postavili na mesto koje se nalazi između dve linije zonske obrane koje se formiraju, što će napraviti konfuziju za samu odbranu.

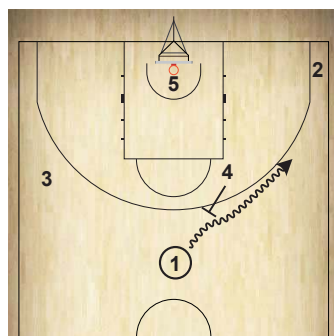
Naš napad na zonu je orijentisan na unutrašnju igru i postizanje poena blizu koša što je više moguće, zato naglašavamo da nakon što lopta prođe kroz mrežicu našeg koša (kada smo prilili koš) naš plejmejker je mora u visokom tempu preneti na suprotnu polovinu. Naš rani napad i visok ritam prilikom istog je ono što stimuliše našu



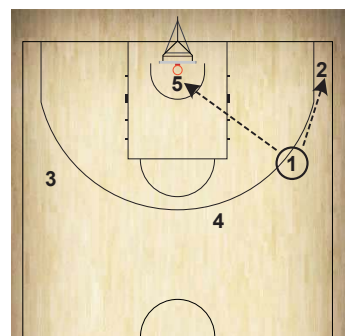
DIJAGRAM 09



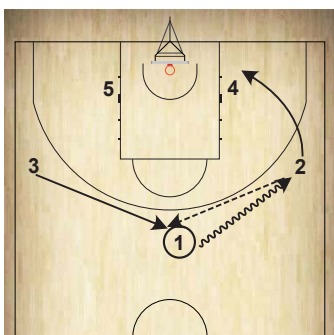
DIJAGRAM 10



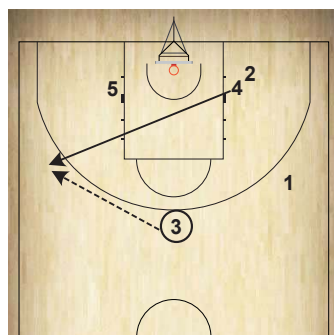
DIJAGRAM 11



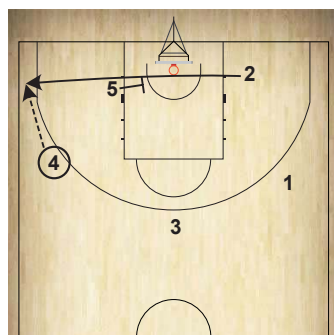
DIJAGRAM 12



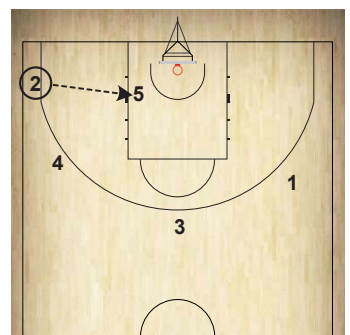
DIJAGRAM 13



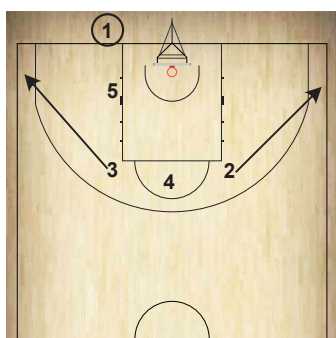
DIJAGRAM 14



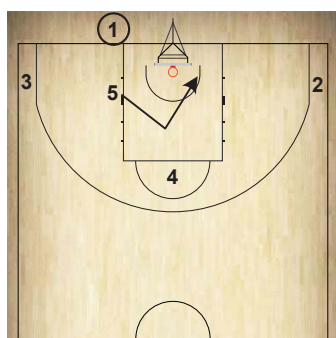
DIJAGRAM 15



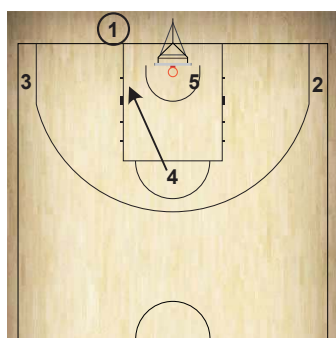
DIJAGRAM 16



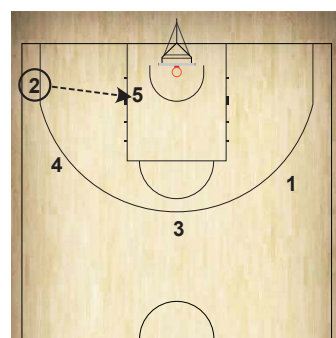
DIJAGRAM 17



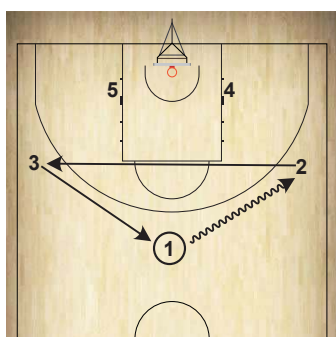
DIJAGRAM 18



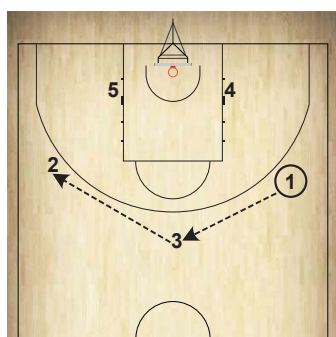
DIJAGRAM 19



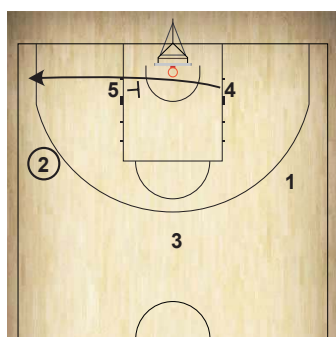
DIJAGRAM 20



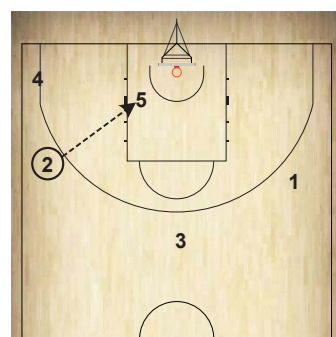
DIJAGRAM 21



DIJAGRAM 22



DIJAGRAM 23



DIJAGRAM 24

kretnju u napadu. Želimo da nateramo odbranu da nam pokaže koliko je dobra u tranzicionoj odbrani na taj način.

Postoje četiri stvari koje su ključne protiv zonske odbrane:

Pokušajte da pobedite zonu u tranziciji – da pokušamo da postignemo poen pre nego što se protivnik vrati u odbranu i postavi zonu.

Da se lopta ubaci na poziciju logoa (to je pozicija ispod linije slobodnih bacanja u prosoru polukruga ovičnog isprekidanim linijama najčešće, a naziv je dobila po tome što se u tom prostoru u NCAA nalazi nalepnica sa imenom konferencije u kojoj se igra).

Odredite koje su vaše pozicije za šut za tri poena i koji su to igrači koje će uzeti te šuteve – trebalo bi i jedno i drugo da bude kao i protiv odbrane „čovjek na čoveka“, ali naglasite svojim igračima koji su to dobri šutevi, a koji loši protiv ove vrste odbrane.

Ofanzivni skok – prilika je previše dobra za skok u napadu da biste je propustili, tako da zonu možete „prikucati“ i skokom u napadu.

Plejmejker svake ekipe je ključ za organizaciju napada protiv bilo koje vrste odbrane koju protivnik igra. Zato taj igrač mora da prihvati koncept dodavanja ispred sebe igraču (najčešće krilnom) koji se dešava pre polovine terena. Postoje dve vrste ovog dodavanja:

„Uz ulicu“ – dodavanje ispred ka jakoj strani terena (ako je plejmejker taj koji ima loptu na desnoj strani terena, to je dodavanje koje ide na krilnog igrača koji je na desnoj strani).

„Preko puta“ – dodavanje ispred sebe na slabu stranu terena (ako je plejmejker sa loptom na desnoj strani terena, to je dodavanje krilnom igraču koji se nalazi na levoj strani).

Morate dati svom plejmejeru slobodu na promeni stranu terena s loptom u svom posedu. Previše trenera zabranjuje to svojim organizatorima igre i govore im da se kreću po pravoj liniji.

## ● NAPADI NA ZONU UNIVERZITETA ARIZONA

### ➤ KRUG

Treba zaokupiti i „privezati“ beka na gornjoj poziciji za našeg igrača na poziciji 1. Igrač 1 dodaje loptu igraču 3, koji se nalazi na krilnoj poziciji (produžetak linije slobodnih bacanja). Krilni igrač sa pozicije produžetka linije slobodnih bacanja – igrač 2 – sa suprotne strane (u odnosu na igrača 3) demarkira se i zauzima poziciju na vrhu. (Dijagram 1)

Igrač 3 vraća loptu igraču 1 (povratno dodavanje) i utrčava na čeonu liniju da se „sakrije“. Igrač 1 dodaje loptu igraču 2. (Dijagram 2)

Igrač 2 vraća loptu igraču 1, a igrač 1 fintira dodavanje igraču 3, koji u tom trenutku istrčava sa pozicije ispod obruča u korner na strani igrača 1. (Dijagram 3)

Igrač 1 je sada u poziciji da doda loptu igraču 4, koji je dobio blokadu od igrača 5 za polaganje. (Dijagram 4)

### ➤ UKRŠTANJE

Igrači 2 i 3 ukrštaju i istrčavaju na suprotne krilne pozicije od svojih inicijalnih, čineći to preko (u nivou) linije slobodnih bacanja. (Dijagram 5)

Igrači 2 i 3 sada blokadama pokušavaju da okupiraju i zaustave igrača u gornjoj liniji zonske odbrane. Igrači na post pozicijama 5 i 4 menjaju svoja mesta (strane), i to tako što će igrač 5 ići preko (sa gornje strane) reketa, a igrač 4 ispod. Igrač 1 snažnim driblingom kreće napred ka liniji slobodnih bacanja. (Dijagram 6)

Igrač 1 može „floater“ šutem da napadne koš kroz sredunu reketa ili pak da spusti loptu post igračima 4 i 5. (Dijagram 7)

Protiv zone 3-2 početi sa ukrštanjem koje se odmah pretvara u blokade, sa dodavanjem igraču 2. (Dijagram 8)

### ➤ LOPTA NA LOGOU

Igrač 1 dodaje loptu igraču 3. Igrač 3 po prijemu lopte fintira šut (ovo je trenutak kada kretnja počinje – inicijalni trenutak). (Dijagram 9)

Igrač 3 vraća loptu igraču 1, igrač 4 izlazi gore, dok igrač 2, koji je na istoj strani na kojoj je i igrač 4, sprintuje u korner. Igrač 5 se pozicionira iza zone. (Dijagram 10)

Igrač 1 (sa loptom) koristi blokadu koju mu igrač 4 postavlja visoko, nakon čega se igrač 4 otvara visoko (pop out). (Dijagram 11)

Igrač 1 donosi odluku – da li da doda igraču 2, koji je u korneru, ili da spusti igraču 5, koji je duboko u reketu blizu koša (u zavisnosti od kretanja odbrambenih igrača u zoni). (Dijagram 12)

### ➤ „BUNTOVNIK“

Igrač 1 dribla ka poziciji igrača 2, koji se spušta dole ka poziciji niskog posta. Igrač 3 popunjava mesto koje je igrač 1 sa loptom napustio. Igrač 1 dodaje loptu igraču 3. (Dijagram 13)

Igrač 3 dodaje loptu igraču 4, koji izlazi na poziciju produžetka linije slobodnih bacanja na suprotnoj strani od pozicije na niskom postu na kojoj se nalazio. (Dijagram 14)

Igrač 5 postavlja blokadu za igrača 2, koji je koristi da bi istrčao u korner. Igrač 4 dodaje loptu igraču 2, koji je sada na novoj poziciji. (Dijagram 5)

Igrač 2 ima dobru poziciju za šut za tri poena, u suprotnom može da spusti loptu igraču 5 na post poziciji. (Dijagram 16)

„V“ (napad na zonu u situaciji kada je lopta iza čeonu linije)

Igrač 2 kreće sprintom sa pozicije lakta na reketu ka korneru na istoj strani (u odnosu na onu na kojoj se nalazio). Igrač 3 potom istrčava ka korneru na strani lopte. (Dijagram 17)

Igrač 5 fintira da kreće da postavi blokadu igraču 4, koji je na poziciji visokog posta, i postavlja se ispred krilnog odbrambenog igrača na suprotnoj strani („uvaljuje se“). (Dijagram 18)

Igrač 4 utrčava u prazninu koja nastaje kada igrač 5 veže za sebe igrača – ovo je najbolja opcija. (Dijagram 19)

Igrač 3 istrčava ka polovini terena kao sigurna opcija za dodavanje, ali i za ravnotežu na terenu. (Dijagram 20)

### ➤ „JENKI“

Igrač 1 dribla snažno i brzo nadesno, dok igrač 2 napušta svoju poziciju i istrčava na suprotnu stranu visoko (igrač 1 zauzima poziciju igrača 2). Igrač 3 popunjava mesto na vrhu koje je igrač 1 napustio driblingom. (Dijagram 21)

Igrač 1 dodaje loptu igraču 3, a igrač 3 je prosleđuje igraču 2. (Dijagram 22)

Igrač 5 postavlja blokadu za igrača 4, a igrač 2 fintira dodavanje igraču 4, koji izlazi nakon korišćenja blokade. (Dijagram 23)

Igrač 2 dodaje loptu igraču 5, koji je ukopan i dobro pozicioniran u reketu. (Dijagram 24). ●

Priredili: **Goren Vojkić, viši košarkaški trener**  
**Marko Mrđen, viši košarkaški trener**

**Odredite koje su vaše pozicije za šut za tri poena i koji su to igrači koje će uzeti te šuteve – trebalo bi i jedno i drugo da bude kao „čovjek na čoveka“, ali naglasite svojim igračima koji su to dobri šutevi, a koji loši protiv ove vrste odbrane**





**Kakav god da trenerski stil neko primenjuje, trebalo bi da bude osoba koja se generalno dobro slaže sa svojom okolinom i sa kojom je lako raditi. Kao treneri, moramo da imamo interakciju sa dosta ljudi - igračima, roditeljima, administracijom u klubu, stručnim štabom, protivničkim igračima i trenerima, sudijama, navijačima itd. Svi vole da rade i saraduju sa osobama koje imaju poštovanja prema drugima.**

# Principi trenerskog poziva

**S**vaki trener treba da razvije svoj sopstveni pristup treniranju ili pak sistem uverenja i ideja. Pri razgovoru za prijem na posao trenera skoro uvek se pojavi pitanje: „Koja je vaša trenerska filzofija?“ Ovaj članak se bavi većim brojem tema povezanim sa pristupom trenerskom poslu.

## ➤ *Budi ono što jesi*

Veoma je važno da, bez obzira na stil koji trener primenjuje, on bude ono što zapravo i jeste. Ovo je pogotovo vezano za temperament. Ukoliko je i inače otvoren i glasan, takav treba da bude i tokom treninga. Ukoliko je tih, neka bude tih. U svakom slučaju, ne bi trebalo da imitira neke od slavni trenera koje smatra svojim uzorima. Svakako da treba usvojiti i primeniti određene ideje uspešnih i poznatih trenera, ali ih treba prilagoditi svom karakteru i ponašanju.

Kakav god da trenerski stil neko primenjuje, trebalo bi da bude osoba koja se generalno dobro slaže sa svojom okolinom i sa kojom je lako raditi. Kao treneri, moramo da imamo interakciju sa dosta ljudi - igračima, roditeljima, administracijom u klubu, stručnim štabom, protivničkim igračima i trenerima, sudijama, navijačima itd. Svi vole da rade i saraduju sa osobama koje imaju poštovanja prema drugima.

## ➤ *Stil podučavanja*

Biti košarkaški trener je, u osnovi, u stvari biti učitelj i podučavati ne samo osnove košarke, kako igrati i biti sa-igrač, već učiti nekoga i životu van košarke. Trener treba da bude pripremljen i za trening i za utakmicu. Takođe treba i da stalno ohrabruje svoje igrače i bude pozitivan. Iznad svega, kakav god da stil primenjuje - trener mora da oseća strast prema igri. Ako je pun entuzijazma i volje, takva će se osećanja preneti i na tim i čitavo okruženje koje prati ekipu. Isto tako, trener mora da ceni svakog člana svog tima i da učini da se u hijerarhiji poslednji igrač oseća važnim i bitnim za sveukupni rezultat.

## ➤ *Budi organizovan*

Trener je u svakom smislu vođa i mora da bude organizovan. U suprotnom, niko, uključujući i igrače, neće shvatati ozbiljno program koji trener želi da sprovede u delo. Ukoliko je reč o treneru mlađih kategorija i ako roditelji očekuju da trening bude gotov u određeno vreme, tad ga treba i završiti. Isto važi i za početak treninga. Ukoliko se iz nekog razloga kasni na početak, trener treba da prethodno pronađe rešenje u saradnji sa svojim asistentima. Takođe, svi zadaci vezani za administrativni deo trenerskog poziva moraju biti ispunjeni: praćenje

statistike ili bilo čega što ima veze sa dokumentacijom. Okruži se dobrim ljudima, lojalnim i posvećenim saradnicima sa kojima deliš strast prema košarci.

## ➤ *Budi otvoren za nove ideje i spreman da učiš od drugih*

Svi veliki treneri su ono što znaju naučili od drugih trenera i igrača. Nipošto ne treba zauzeti stav da se sve zna i da više nema prostora za lični napredak. Trener treba da bude skroman i spreman da nadograđuje svoje znanje učeći od drugih. Lična edukacija treba da traje sve vreme bavljenja trenerskim pozivom, a danas su više nego ikada dostupna sredstva koja treneru omogućavaju sticanje novih znanja - klinike i kampovi, nastavni materijali u vidu specijalizovanih časopisa u štampanoj i elektronskoj formi, utakmice na televiziji, knjige itd. Pomoćni treneri bi trebalo da pokušaju da nauče sve što mogu od svojih glavnih trenera, jer je upravo to prilika za neposrednu nadogradnju.

## ➤ *Utiči na mlade ljude*

Trener nije roditelj svojim igračima, ali svakako ima priliku da bude pozitivna i važna osoba u njihovim životima. Podučavaj svojim primerom i onako kako tretiraš osobe oko sebe. Budi osoba od integriteta. Igrači u tebi traže vođenje kroz sport, disciplinu i pruženo poverenje. Prema svim igračima se odnosi s poštovanjem i učini da se svi osećaju kao važan deo tima. Odnos trener-igrač od ogromne je važnosti za uspeh svakog trenera. Komuniciraj sa svojim igračima kao sa grupom, ali i u individualnim razgovorima, pritom drži svoja vrata uvek otvorena za njih. Pre početka sezone, sastani se sa svakim igračem i razgovarajte o ciljevima, očekivanjima i sl. Povremeno napravi timski sastanak na kom će tema biti zajednički put do cilja ili, eventualno, rešavanje nekog problema ako se stvorio.

Što se tiče vikanja na igrače: nikad ne bi trebalo da svog igrača osramotiš pred roditeljima, prijateljima, navijačima... Utakmice postoje zbog igrača. Na treningu, iza zatvorenih vrata - slučaj je drugačiji ukoliko je to vikanje sastavni deo neke konstruktivne kritike ili motivacije. Dobar trener je u stanju kroz povišen ton ne daomalovaži svoje igrače, već da ih učini boljim takmičarima, kako protiv suparničkih igrača tako i u takmičenju sa samim sobom.

S vremena na vreme mladi igrači, ili oni koji su još uvek u razvoju, iziskuju verbalnu motivaciju. Trener bi trebalo da svoje igrače uveri da povišen ton ili bilo koja kritika nisu znak lične antipatije, već isključivo sredstvo pomoću koga će svaki igrač ispuniti svoj potencijal. Uspostavi pravila i održavaj disciplinu

Pravila su potrebna unutar svake sportske grupe, ali ne sme ih biti previše niti smeju biti isuviše kruta. Ukoliko je neko pravilo prekršeno, trener treba da već ima na



umu kako će se nositi sa tim kršenjem i kakve će biti konsekvence. U ovom slučaju, on mora zauzeti oštar i konkretan, ali ipak nadasve pošten stav prema prekršiocima. Nikako ne treba donositi ishitrane odluke ako se pristupi kažnjavanju i trener svakako mora da sagleda i kratkoročne i dugoročne posledice svojih poteza ako se odluči na kaznu. Pored pravila ponašanja, disciplina u timu predstavlja i to da se ispravna stvar čini u ispravno vreme, kao i da se sve što se radi sprovodi u cilju napretka tima u celini.

#### ➤ **Stil igre**

Neki treneri vole da igraju u jakom ritmu, što podrazumeva dosta kontranapada, presinga po celom terenu, udvajanja i uopšte svih tehničkih i taktičkih elemenata koji karakterišu brzu igru. Ovakav stil je najbolje primeniti sa timom koji ima dosta atletskog potencijala i više igrača sposobnih da sa klupe daju svoj doprinos kao izmene. Ovakav način igre obično vole podjednako igrači, roditelji i navijači jer je dopadljiv za gledanje, ali i daje dosta prilike pojedincima u timu da na terenu iskažu svoje znanje, te se tako održava i potrebna harmonija u ekipi.

S druge strane, postoje treneri koji se ipak opredeljuju za sporiju igru s manje rizika. Ovakav stil najviše odgovara timovima koji imaju dominantne unutrašnje igrače, čiji bi kvaliteti do izražaja trebalo da dođu u kontrolisanoj igri na polovini terena.

Pri odlučivanju za neki od željenih stilova igre, trener mora biti fleksibilan i opredeliti se u skladu sa sposobnostima svog tima u predstojećoj sezoni. Osnovni kriterijum izbora bilo napadačkih ili odbrambenih sredstava treba da budu individualni kapaciteti igrača u timu, koji će na kraju činiti jednu uspešnu celinu.

#### ➤ **Pripremi svoj tim**

Priprema tima za utakmicu jedan je od najvažnijih faktora rezultata. Svakako, ono što čini osnovu pripreme za takmičenje jeste dobar trening i, po pravilu, timovi igraju onako kako treniraju. Stoga bi treninzi trebalo da budu koncipirani sa dosta takmičarskih elemenata i želje za nadigravanjem. Selekcija vežbi koju napravi trener, opet u skladu sa potrebama i sposobnostima tima, od suštinske je važnosti za ukupan dostignuti nivo obuč-

nosti. Protivika bi trebalo upoznavati putem skautinga i video-sastanaka, te sprovoditi plan utakmice preko zadataka prethodno uvežbanih na treningu.

#### ➤ **Primenjuj ustaljene radne navike**

Od trenutka kada trening počne, sva dešavanja koja nemaju veze sa košarkom treba da budu ostavljena po strani i svaki igrač treba da se koncentriše na zadatke koji se od njega traže. Svaki igrač je dužan i sebi i svojim saigračima da trenira i takmiči se onoliko jako koliko može. Od najboljih igrača se očekuje da svojim primerom i zalaganjem postave standarde treniranja i tako pokažu ostalima u timu kako i koliko vredno treba da se radi na treningu.

#### ➤ **Koncept tima pre koncepta individue**

Ona ekipa čiji igrači shvate da su deo nečega većeg od njih samih i njihovih pojedinačnih potreba i zahteva – može biti uspešna. Nesebičnost u davanju je osnovni postulat timskog ponašanja i igre.

#### ➤ **Verovanje u sistem**

Svi koji na bilo koji način imaju veze sa ekipom moraju verovati u uspostavljene ciljeve i odabran put do toga kako ih ostvariti. Svaki član mora biti apsolutno posvećen onome što radi.

#### ➤ **Ciljevi**

Uspostavi ciljeve za svoj tim, za igrače ponaosob i za sezonu u celini. Jednom kada se ti ciljevi uspostave, uz što je moguće objektivnije sagledavanje faktora, svi će biti jasno upućeni gde ekipa treba da se nalazi na kraju sezone. Opet, ti ciljevi variraju iz sezone u sezonu, ali oni svakako moraju biti konkretno i jasno formulisani i sa aspekta tima, ali i što se tiče individualnih ciljeva za napredak i košarkaško ostvarenje.

#### ➤ **Usmeravanje ka pobedi**

Ovakav pristup je usko povezan sa radnim navikama i takmičarskim motivom koji tim poseduje. Ne postoji nikakva vrsta motivacije koja može da nadomesti ispravan pristup treningu i posvećenost radu i usavršavanju. Jedini ispravan način da se do pozitivnog rezultata dođe je ukoliko igrač daje celog sebe na utakmici onako kako daje na treningu. Na kraju, pobediti često može da znači i dati sve od sebe da se pobedi protivnik. ●

**Budi osoba od integriteta. Igrači u tebi traže vođenje kroz sport, disciplinu i pruženo poverenje. Prema svim igračima se odnosi s poštovanjem i učini da se svi osećaju kao važan deo tima. Odnos trener-igrač od ogromne je važnosti za uspeh svakog trenera. Komuniciraj sa svojim igračima kao sa grupom, ali i u individualnim razgovorima, pritom drži svoja vrata uvek otvorena za njih.**

# Analitika u skautingu i razvoju ekipa



**Košarkaška kompanija „Synergy“, bavi se analitikom i prati sve lige: NBA, NBA D, WNBA, internacionalne lige (sve evropske, Argentina, Brazil, Australija, Japan itd), sve tri divizije koledža za muškarce, tri divizije koledža za žene, nacionalne timove svih kategorija. Kompanija je osnovana 2004. godine.**

**U** ovom tekstu ću vam predstaviti kompaniju „Synergy“, koja se bavi košarkaškom analitikom i prati sve lige: NBA, NBA D, WNBA, internacionalne lige (sve evropske, Argentina, Brazil, Australija, Japan itd), sve tri divizije koledža za muškarce, tri divizije koledža za žene, nacionalne timove svih kategorija. Kompanija je osnovana 2004. godine. Pokrenuo ju je Garik Bar, čovek sa izuzetnom vizijom i futurističkim razmišljanjem u oblasti skautinga. Dugi niz godina je radio u NBA timu Finiks Sansa. Do danas kompanija „Synergy“ je mnogo napredovala. Svi NBA timovi imaju korisnički nalog, NBA D, WNBA timovi, mnogo koledž timova iz sve tri muške i ženske divizije, srednjoškolski timovi, evroligaški timovi, veliki broj nacionalnih timova... Mnogo nacionalnih liga ima potpisan ugovor sa kompanijom, kao i veliki broj menadžerskih agencija. Zato slobodno možemo reći da je „Synergy“ postao neophodno sredstvo za pripremu ekipa za utakmice tokom predsezone, u sezoni i u analizi već odigrane utakmice, u angažovanju i dovođenju igrača, kao i samom razvoju igrača sopstvenog tima u sezoni i van nje. U samom „Synergyju“ se nalazi ogromna baza podataka od samog početka rada agencije, to je sezona 200/2005, kada je počela da se prati NBA liga, koledži su krenuli od sezone 2005/2006, a internacionalne lige i FIBA nacionalne timovi od sezone 2006/2007. To je jedna velika baza u kojoj se može naći apsolutno što nas zanima o nekoj ekipi ili nekom igraču, kako iz tekuće sezone tako i iz svih prethodnih sezona. Sada ću vam pojasniti ponaosob šta sve sam servis nudi korisniku.

## ›1. Players (igrači)

Opcija Players nam omogućava da izaberemo koje lige ćemo pratiti (NBA, NBA D, WNBA, college, International, National team, Summer league). Takođe možemo izabrati competition (u tu opciju ulaze sve lige koje želimo ponaosob davratimo), selektujemo tim koji želimo, sezonu i onda ponaosob svakog igrača možemo pogledati i videti njegove karakteristike. Posebno su navedeni podaci za odbranu, a posebno za napad. U napadu se prati Ball handler, Spot, up, tranzicija, izolacija, Cut, Post up, Pick and roll Man, Off screen, Hand off, offensive rebound (Put backs), Miscellaneous (to su neke no play type situacije). Svaka od ovih situacija praćena je određenom video statističkom tabelom koja nam s velikom preciznošću daje informacije o karakteristikama igrača. Kod odbrane se prati Pnr ball

handler, izolacija, Post up, offscreen, hand off, Pick and roll man, Spot up, s tim što za NBA postoje specifičnosti, pošto NBA i u statistici ima tzv. Pnr ball handlera (Big defender), kao i specifičnosti u odbrani i napadu kod pick and rolla (over, under, in the pick). Tu se prati odbrana igrača na piku i njegove navike, kao i navike napadača Ball handlera u piku u odnosu na sve te situacije.

## ›2. Team

U potpunosti isto kao i kod igrača otvaramo ovu opciju tima i tu možemo videti kompletnu napadačku strukturu ekipe u delu napada i odbrambenu u delu odbrane. Takođe ćemo videti zastupljenost igrača te ekipe u svim kategorijama napada i odbrane. Vrlo lako, samo jednim pogledom, videćemo ko je prva, druga, treća opcija u napadu itd, zatim koji su igrači zastupljeni u specifičnim kategorijama napada i odbrane koje sam ranije nabrojao. Ovo gledanje timske strukture će nam dati odličan uvid pre nego što krenemo detaljnije da analiziramo igrače.



## ›3. Game (utakmice)

U ovoj opciji isto možemo da izaberemo ligu, tim, takmičenje koje nam treba, da uđemo u samu utakmicu koju želimo, da pogledamo kompletne statistike na Box score opciji, na opciji Game Breakdown videćemo generalnu selekciju statistike u video-klipu, za svaku četvrtinu posebno, za opcije samo na pola terena, posle tajm-aut situacije, aut-sajd, aut-end (Base), 4 secens opcije. Onda nam se nude situacije u posebnoj tabeli za Push the ball ili tranziciju, na opciji Team play types videćemo sve play type timske opcije koje je tim imao na utakmici



u jednoj tabeli, Players play types koji pokazuju iz kojih play tipova je igrač išao, Players stat je sledeća kategorija, play by play, short chart, koja pokazuje iz kojih pozicija i iz kojih play typesa su igrači šutirali na utakmici.

#### ►4. DVD Schedule (DVD raspored)

je opcija koja nudi sve utakmice vašeg tima koje su igrane i koje će se igrati.

#### ►5. Video express

Video express je platforma koja nam služi da bismo daunlodovali utakmice. Video express moramo skinuti i instalirati. U njega ulazimo direktno preko našeg mejla i lozinke na „Synergyju“.

#### ►6. My custom edits

Ova opcija je izuzetno bitna jer se u njoj nalaze klipovi koje smo selektovali preko Synergy editora, u kom inače gledamo utakmice. A na njega se uložimo preko našeg naloga. Te iste klipove selektujemo u kom želimo obliku, npr. pojedinačno za svakog igrača, za specifične situacije napada i odbrane... U editoru možemo da gledamo utakmice u celosti ili pojedinačno, za svakog igrača ili u nekom drugom parcijalu kom želimo. Pošto je „Synergy“ kompletan u video-statistici, šta god želimo, može nam se otvoriti u tom obliku u editoru. Baza je velika kao i čitav sistem.

#### ►7. Digital DNA

U ovoj opciji imamo:

A. Stats production, gde možemo da selektujemo ligu, tim, igrača, sezonu... Dobijamo egzaktnu procentualnu statistiku preko koje možemo ući u bilo koju statističku kategoriju sa videom. Sve je prikazano tabelarno.

B. Play type involvement je napredna analitika po broju poseda i plej tipu. Sve je tabelarno prikazano i može se procenti za svaki plej tip u korelaciji sa brojem poseda.

C. DNA Stat pokazuje statističke kategorije prosečno u odnosu na broj utakmica.

D. Play type DNA je kompletan plej tip prikaz u odnosu na broj utakmica i broj poseda za svaku plej tajp kategoriju.

#### ►8. Analytics

Opcija Leader boards je veoma interesantna. U njoj možemo da odredimo: tim, sezonu, ligu... Možemo da idemo na bilo koju plej tip kategoriju i vidimo lidere tog tima u toj kategoriji kako u odbrani tako i u napadu. To nam mnogo može pomoći u pravljenju naše strategije za narednu utakmicu. Takođe se za vrlo kratko vreme možemo upoznati sa nekim osnovnim jakim i slabim stranama protivničkih igrača.

#### ►9. Other Tools (drugi alati)

U ovoj opciji možemo izabrati kompletanu statistiku cele sezone, sa svih utakmica, za bilo kog igrača ekipe. U opcijama ćemo samo izabrati: sezonu, tim i ligu i nakon toga iz tima koji smo odabrali odlučujemo kog igrača će-

mo gledati u statistici, pojedinačnu tabelarno predstavljenu sa svih utakmica koje je igrao.

#### ►10. Speed test (test brzine)

Pokazuje nam brzinu i prohodnosti interneta u svakoj situaciji.

#### ►11. Support (Podrška)

Opcija Support nam nudi podršku sa svim pomagalima i tutorijalima. Opcija je kompletan i na engleskom je. Ovde se takođe nalaze kontakti podrške u slučaju bilo kakvog problema. Pošto kompanija „Synergy“ striktno i u svako doba dana vodi računa o svojim korisnicima, oni se uvek mogu javiti za bilo šta.

Kompanija „Synergy“ je svojom pojavom unela kompletanu analitičku revoluciju u košarku. Možemo slobodno reći da kompanija ima ogroman uticaj na neverovatan napredak košarkaške igre, kako u oblasti skautinga i analitike tako i u samom napretku igrača i njihovom razvoju. Svako može sebe tu da nađe, zajedno sa svojim timom. Ovaj servis pruža neograničene mogućnosti i otvara veliku opciju kreacije i selekcije informacija. Danas je nama kao trenerima više nego ikada potrebno da brzo dođemo do relevantnih informacija o narednom protivniku, ali i kvalitetnih i brzih. Utakmice se danas igraju svaki drugi ili treći dan, ponekad imamo i po tri utakmice, nekad i četiri u sedam dana. Zato je potreba za servisom kao što je „Synergy“ velika. ●



**„Synergy“ je svojom pojavom unela kompletanu analitičku revoluciju u košarku. Možemo slobodno reći da kompanija ima ogroman uticaj na neverovatan napredak košarkaške igre, kako u oblasti skautinga i analitike tako i u samom napretku igrača i njihovom razvoju.**

# Obuka trčanja dece koja počinju da se bave košarkom



**R**ad s najmlađima je veoma težak, jer zahteva od trenera veliko znanje o biološkim, psihološkim i socijalnim karakteristikama dece i izuzetnu veštinu u radu s njima. Neka naizgled jednostavna vežbanja, kao što je trčanje, nije lako preneti deci na pravi način i naučiti ih tim veštinama. Mini-basket se može podeliti (R. Georgievski, 2007) na mini-basket za predškolski uzrast (3–6 godina) i školski uzrast (7–10 godina). Zato je neophodno da se pre početka rada na bilo kom kretanju podsetimo najvažnijih karakteristika predškolskog i ranog školskog uzrasta.

## ➤ Osnovne karakteristike uzrasta od 3 do 6 godina

U ovom uzrastu dete naglo razvija motoriku, jer je sve sposobnije za različita kretanja koja su sve složenija. Pre svega, dete počinje da trči sve brže i sve sigurnije. Sposobno je da promeni smer i pravac kretanja, da u trku uoči predmet i da ga u trku vešto obide. Sve lakše hvata predmete, pa i lopte odgovarajuće veličine, sve veštije ih baca i uspeva da pogodi cilj koji gađa. Ukoliko se detetu u ovom uzrastu ponudi obilje raznovrsnog kretanja, ono je u stanju da ga usvoji prilično brzo. Međutim, reč je o detetu koje nema postojanu pažnju i uspešno radi ono što ga zanima. Zato je učenje bilo koje veštine potrebno dati kroz igru i što je moguće na zanimljiviji način. Budući da se deca u ovom uzrastu uživljavaju u uloge, treba im razviti maštu kroz npr. imitiranje kretanja životinja.

## ➤ Osnovne karakteristike uzrasta od 7 do 10 godina

Velika promena u životu deteta ovog uzrasnog doba je polazak u školu. To se odražava na njegov ukupni razvoj. Bezbriznu igru zamenjuju školske obaveze, pa dete ovog uzrasta sedi više nego što to njegovo telo traži. Zato svaki oblik vežbanja ima izuzetan značaj za dete, ali igre s loptom su mu najbliže.

Dete nešto sporije raste nego u prethodnom periodu. Ono je elastično, sa nedovoljno razvijenim manjim mišićnim grupama (npr. muskulatura stopala i šake), brzo se zamara, pa se igra s dosta pauza posle intenzivnog kretanja. Kretanja još nisu dobro diferencirana, što znači da se deo energije troši na suvišne pokrete. Međutim, ako dete vežba, napredak je izvanredan. Zahvaljujući jačanju muskulature i sve bolje razvijenim nervnim putevima dete se kreće veštije, bolje vlada sopstvenim telom i predmetima, veštije savladava prepreke. Istraživanja su odavno pokazala da su deca u ovom periodu

veoma osetljiva za razvoj koordinacije, frekvencije pokreta i brzine, i to deca oba pola, jer se polovi motorički bitnije ne razlikuju. Mada je pažnja dece i u ovom uzrastu nestalna, ona je iz godine u godinu sve bolja. U svakom slučaju, ovo je zlatan period razvoja motorike, pa su vežbanje i kretanje uopšte neophodni za pravilan razvoj i stvaranje preduslova za uspeh u sportu u periodu odrasle jedinke.

U savremenim uslovima života deca, posebno u gradskoj sredini, malo se kreću, sve više sede u zatvorenom prostoru ispred televizora ili kompjuterskih monitora, smanjeno im je vreme za igru zbog velikih školskih obaveza, a sve je manje i slobodnih prostora za igru. Deca manje trče jer se veoma retko igraju hvatalica i drugih igara brzine. Ranije su deca posle takvih igara dolazila na sport sa veoma dobrom tehnikom trčanja, pa je obuka kratko trajala i obično se zasnivala na ispravljanju grešaka. Sada decu treba mnogo više obučavati, a često ih moramo učiti osnovnim kretanjima.

U vezi sa tim, treba naglasiti da se ranije bazični stadijum sportske karijere delio na dve etape (L. P. Matvejev, 1977): etapu osnove pripreme i etapu specijalizacije. Deca su u većini sportskih grana počinjala da se bave sportom u periodu između 10. i 12. godine. Praksa je pokazala da deca, zbog sve veće hipokinezije, treba ranije da započnu sa organizovanim sistematskim vežbanjem i da pored dve navedene etape bazičnog stadijuma sportske karijere, treba uvrstiti etapu početne pripreme (V. Koprivica, 1997), koja im prethodi i u kojoj je zadatak da se deca postepeno i pravilno uvedu u proces treninga.

## ➤ Osnove metodike obuke trčanja

Trčanje je osnovni prirodni oblik kretanja i čini osnovu kretanja u velikom broju sportskih grana. U košarci razlikujemo dva oblika trčanja:

1. osnovno, atletsko, pravolinijsko trčanje i
2. raznovrsno „košarkaško“ trčanje.

Atletsko trčanje se prvo uči, a zatim se na njega dovodezaju raznovrsna „košarkaška“ trčanja koja su tipična u igri. Pre nego što počnemo s obukom, deci treba objasniti lepotu trčanja i to povezati sa trčanjem životinja, a zatim naglasiti šta je osnovni zadatak u sportu, odnosno košarci: trčati brzo, trčati vešto i biti izdržljiv u trčanju. I na kraju, naglasiti značaj pravilnog trčanja (Brži si! Nećeš zapeti i pasti! Pre ćeš stići do lopte i koša! Lepo je gledati nekoga ko lepo trči!).

U obuci se mogu koristiti (i poželjno je!) svi metodi obuke: sintetički, analitički i kombinovani (kompleksni)



sintetičko-analitički. Budući da su deca odlični imitatori kretanja, ako im se trčanje pravilno demonstrira, oni najtalentovaniji se mogu obučavati sintetički. U tom slučaju deca trče oko trenera koji ih ispravlja, zaustavlja da bi ponovo objasnio i demonstrirao i opet daje deci priliku da trče i isprave grešku. Međutim, često se javlja potreba da se neki delovi u tehnici trčanja naglase i posebno vežbaju. Tada se koristi analitički metod.

Demonstracija kretanja u uzrastu koji se bavi mini-basketom od najvećeg je mogućeg značaja. Deca u tom periodu mnogo bolje usvajaju kretanje koje im se pokaže nego ono koje im se samo objasni. Zato stalno pokazivanje treba da prati minimum objašnjenja rečima. Prilikom demonstriranja kretanja, trener se mora potruditi da ga deca prvo vide u realnim uslovima, u realnoj brzini, kako bi formirala pravilnu i jasnu predstavu o kretanju. Demonstratora moraju videti kada se kreće ka njima, kada se kreće od njih i kada trči bočno ispred dece. Treba što češće demonstrirati kretanje, jer deca koja prva izvode kretanje „kvare“ predstavu deci koja trče posle njih.

Veliki problem imaju treneri koji ne umeju dobro da demonstriraju vežbe. U tom slučaju je najbolje da to uradi dete koje najbolje izvodi vežbu. Ako je moguće, na prve treninge obuke treba dovesti kao demonstratora atletskog trenera, iskusnog atletičara ili čak dobro obučeno dete sličnog uzrasta.

Demonstraciju i izvođenje vežbanja treba deci učiniti zanimljivim. Ipak, u jednom treningu ne treba decu jednolično vežbati, pa obuka trčanja ne treba da traje više od 10 do 15 minuta. Osnovne vežbe tehnike trčanja mogu se koristiti u uvodno-pripremnoj fazi treninga. Na taj način uvodimo dečji organizam u trening, a rešavamo važan zadatak u obuci trčanja. Ukoliko se ovo istrajno sprovodi, rezultati se vrlo brzo vide – deca počinju sve pravilnije da trče. Obuka analitičkim metodom ima jednu prednost – uči decu da diferenciraju kretanje levom i desnom nogom, kao i pokrete rukama i da steknu osećaje za funkcionisanje sistema noga – ruka.

Tokom obuke deci treba pokazati i kratko objasniti položaj trupa i glave prilikom trčanja, kakve pokrete izvode noge i ruke i kako se pravilno postavlja stopalo. Naravno, najvažnije je pravilno pokazati i objasniti kretanje nogu. Osnovne vežbe se izvode redosledom kojim se kreće noga dok se trči i to je osnovna ideja vodilja u obuci. Prema tome, redosled osnovnih vežbi je sledeći (Đ. Stefanović i sar. 2008, delimično modifikovano):

1. Nisko gaženje u mestu, lagano i naizmenično desnom, pa levom.
2. Isto, samo sve brže u mestu i zatim u kretanju.
3. Odskoci iz skočnog zgloba sa nogama opruženim u zglobu kolena.
4. Trkački skokovi s noge na nogu.
5. Zabacivanje potkolenica: u mestu, kretanju i sa prelaskom na trčanje.
6. Dečji poskoci s akcentom na podizanje kolena zamajne noge do visine kuka, a zatim brzim pokretom zamajne noge nadole. Raditi jednom nogom, pa drugom i na kraju naizmenično.
7. Visoko podizanje kolena („skip“) u mestu, kretanju i s prelaskom u lagano trčanje. Postepeno povećavati brzinu trčanja.
8. „Kružni“ pokreti nogama u mestu, pa u hodanju.
9. Dečji poskoci sa izbacivanjem potkolenice zamajne noge, i to prvo s manjom amplitudom, a zatim s većom amplitudom i brzim spuštanjem stopala.
10. Trčanje s naglašenim izbacivanjem potkolenica i „zagrebajućim“ pokretom stopala u trenutku kontakta sa tlom.
11. Kružno trčanje pod sobom u mestu i kretanju.
12. Trčanje po pravoj liniji brzinom pri kojoj dete može kontrolisati tehniku kretanja. Brzinu postepeno povećavati.
13. Trčanje s ubrzanjem
14. Kratak sprint iz mesta.

Paralelno s radom na pravilnom kretanju nogama, decu treba obučiti kako da rade rukama. Prvo treba raditi samo rukama, pa povezati rad ruku i rad nogu u mestu, prilikom laganog kretanja, a potom povećavati brzinu.

Ako se zna da navedene vežbe možemo izvoditi usporeno, u mestu, u laganom kretanju, sa postepenim ubrzanjem i na kraju pri većim brzinama; da se ove vežbe moraju povezivati u celinu, što znači da ih moramo međusobno kombinovati, onda je jasno koliko je veliki broj mogućih kombinacija u obuci na putu do pravilnog kratkog i pravolinijskog sprinta.

Tada treneru predstoji naredni zadatak, a to je obuka brzog trčanja unazad. Kada dete nauči da pravilno trči po pravoj liniji unapred i unazad, na toj osnovi počinje obuka veoma složenog i raznovrsnog „košarkaškog trčanja“. U praksi je često obrnuto i pogrešno: treneri prvo uče decu specifičnom trčanju, a tek kasnije, kada je obučavanje mnogo teže i neizvesnije, uče ih pravilnom atletskom trčanju. ●

## Literatura

1. Georgievski R. (2007): *Mini basket, Mini basket udruženje Srbije, Beograd.*
2. Jovanović A. (2007): *Integralnost dečjeg razvoja kroz igru, skripta, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.*
3. Dr Koprivica V. (1997): *Osnove sportskog treninga, izdanje autora, Beograd.*
4. Matvejev L. P. (1977): *Osnovi sportivnoj trenirovki, Fiskuljtura i sport, Moskva.*
5. Stefanović Đ. i sar. (2008): *Teorija i metodika atletike, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.*

# Pravila uslov regularnosti



**K**ošarkaška igra nastala je slučajno u decembru 1891. godine. Sneg je zavejao ragbi terene, a studenti su bili primorani da treniraju u zatvorenim prostorijama. Navikli na grubu i oštru igru, oni su žudeli za uzbudjenjima i u halama.

Pravila kao da nisu ni postojala, lopta se nosila pod miškom i jurila svuda po hali. Dr Džejms Najsmiit modifikovao je igru „patka na kamenu“ i uneo pletene korpe koje je postavio na pod. Cilj – ubaciti loptu u korpu.

Pošto je igra bila gruba, nešto se moralo promeniti. Jedino što je od tada ostalo bio je istorijski potez dr Najsmiita. Visina korpe je određena na 3,05 metara i više se nije menjala. Od taga, sasvim prirodno – pravila postaju, za sva vremena, sastavni deo košarkaške igre.

Već 1892. godine uvode se jasna pravila koja su promenila tok igre. Od tada, košarkaška pravila su neprekidno unapređivana. Naravno, prateći razvoj košarke.

S obzirom na dominaciju ruskih centara, košarkaški svet je nešto morao da uradi. Dovoljno je bilo da ti gorostasi uhvate loptu pod protivničkim košem, niko im ništa ne bi mogao, jer vreme nije bilo ograničeno. Nakon što je Tkačenko sedamdesetih godina dominirao u ovakvim situacijama, svetska košarkaška federacija FIBA donosi pravilo o ograničenju boravka u reketu.

Od tada, samo tri sekunde su dozvoljene, što je razvilo košarkašku igru do neslućenih visina.

U saradnji koju Trener ima sa sudijama u kontinuitetu, a usavršavanja nikad nije previše, u ovom broju upoznaćemo vas sa razlikama u pravilima košarkaške igre koja važe u FIBA, NBA, NCAA i Evroligi.



**RAZLIKE U PRAVILIMA KOŠARKAŠKE IGRE**

Pravilo	FIBA / Evroliga	NBA	NCAA
Vreme za igru	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 4x10 minuta</li> <li>• 5 minuta produžetak (OT)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 4x12 minuta</li> <li>• 5 minuta produžetak (OT)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2x20 minuta</li> <li>• 5 minuta produžetak (OT)</li> </ul>
Vreme za napad	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 24 sekunde</li> <li>• Nakon ofanzivnog skoka: 14 sekundi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 24 sekunde</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Muškarci: 35 sekundi</li> <li>• Žene: 30 sekundi</li> </ul>
Linija za 3 poena	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6,75 m (6,60 na čeonj liniji)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 7,24 m (6,70 m na čeonj liniji)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Muškarci: 6,25 m</li> <li>• Žene: 6,325 m</li> </ul>
Tajm-aut	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 u prvom poluvremenu</li> <li>• 3 u drugom poluvremenu, ali samo 2 u poslednja dva minuta 4. perioda</li> <li>• 1 u svakom produžetku</li> <li>• Uvek 60 sekundi</li> <li>• Ne može se prebaciti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6 regularno</li> <li>• 2 u svakom produžetku</li> <li>• = 60 ili 100 sekundi</li> <li>• + 1 kratak tajm-aut (20 sekundi) za svako poluvreme</li> <li>• Drugi kratak tajm-aut se može preneti u produžetak</li> <li>• !!! dodatno pravilo</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 4 regularno</li> <li>• 30 sekundi</li> <li>• + dugačak 60 sekundi</li> <li>• Maksimalno 3 regularno i 1 dugačak u drugom poluvremenu</li> <li>• !!! dodatno pravilo</li> </ul>
Podbacivanje i alternativni posed	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podbacivanje za početak utakmice</li> <li>• Onaj koji izgubi inicijalno početno podbacivanje dobija pravo na posed lopte u sledećoj situaciji podbacivanja</li> <li>• Pravo alternativnog poseda nakon svake situacije podbacivanje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podbacivanje za početak utakmice</li> <li>• Onaj koji izgubi inicijalno početno podbacivanje dobija pravo na početku 2. i 4. četvrtine</li> <li>• Tim koji osvoji početno podbacivanje dobija pravo poseda na početku 3. četvrtine</li> <li>• Sve ostale situacije podbacivanja se nastavljaju podbacivanjem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podbacivanje za početak utakmice</li> <li>• Onaj koji izgubi inicijalno početno podbacivanje dobija pravo na posed lopte u sledećoj situaciji podbacivanja</li> <li>• Pravo alternativnog poseda nakon svake situacije podbacivanje</li> <li>• Podbacivanje da počne produžetak</li> </ul>
Lične greške	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Izlazak iz igre sa 5 ličnih grešaka (ličnih ili 2 tehničke greške ili 2 nesportske greške)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Izlazak iz igre sa 6 ličnih grešaka ili 2 tehničke</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Izlazak iz igre sa 5 grešaka (ličnih ili tehničkih)</li> </ul>
Timske lične greške, bonus i slobodna bacanja	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 slobodna bacanja za svaku (van šuta) ličnu grešku nakon 4. perioda (uključujući tehničku grešku igraču nad igračem)</li> <li>• Ne uključuje lične greške u napadu ekipe koja je u posedu lopte</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 slobodna bacanja dodeljena nakon svake lične greške nakon 4. timske greške ili u poslednja 2 minuta svake četvrtine, bez obzira na to šta prvo nastane</li> <li>• Ne uključuje lične greške u napadu i tehničke greške</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1 slobodno bacanje, plus još 1 ako je prvo uspešno, dodeljuje se kod 7, 8. i 9. timske greške. Kazna se uvećava na 2 slobodna bacanja kod 10. timske lične greške i narednih grešaka. Produžetak je nastavak drugog poluvremena</li> <li>• Ne uključuje lične greške u napadu</li> </ul>
Tehnička greška (kazna)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1 slobodno bacanje i posed lopte na centralnoj liniji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1 slobodno bacanje za TG nastavlja se na mestu gde je igra prekinuta</li> <li>• Greška se upisuje osobi koja je učestvovala u takvoj situaciji (automatska finansijska kazna se pripisuje)</li> </ul>	

**Danas su razlike između raznih košarkaških organizacija sve manje. FIBA i NBA neprestano rade na približavanju pravila. Jedna igra i jedna pravila. Ovo je slogan u radu ove dve organizacije.**

Veruje se da će nakon 2024. godine pravila biti potpuno usaglašena. Tada će i košarka započeti svoj potpuno nov život.

Sasvim je jasno da je košarkaška igra bez striktnog poštovanja pravila degradirana.

Košarkaška pravila i sama igra nepogrešivo se prate, i

to u najpozitivnijem smislu, po sistemu spojenih sudova.

Istovremeno, dosledno poznavanje pravila je ono što je zajednički zadatak košarkaških sudija i trenera. To u dobroj meri utiče kako na uspešno suđenje i vođenje ekipe sa trenerske klupe tako, vrlo često, i na sam kvalitet svake utakmice i takmičenja u celini. ●



# Trenerski podmladak

**N**ešto razmišljam, dok se ABA i KLS takmičenja bliže kraju, o sudbini i kvalitetu seniorskih trenera po Srbiji, onih rođenih 1980. godine i mlađih, koji su putevi, načini školovanja, selekcije i dolaska do odličnog kouča. Naravno, pitanje je mnogo složenije nego što izgleda, pa da dam jednu genezu (ne)perspektive. Ne bih mnogo o beogradskim trenerima, tu je ipak epicentar: osamdeset odsto košarkaškog sveta, klubova, tu je Košarkaški savez Srbije, mediji koji mogu da ti pomognu, češće odmognu u karijeri, sponzori koji imaju svoje „favorite“, većina uticajnih menadžera i slično.

Na primer, sva četiri jadranska ligaša su iz Beograda (Crvena zvezda, Partizan, FMP i Mega Leks) i oni imaju ili relativno iskusne trenere (Dejan Radonjić, Aleksandar Džikić, pa i Dejan Milojević, iako je i on u četrdesetoj godini) ili ih formiraju u svojim pogonima, kao FMP (Slobodan Klipa, zatim Branko Maksimović, pre toga Milan Gurović). Situacija u KLS-u je čista beogradizacija, prvo po mestu takmičenja - baš iz Beograda su Dinamik, Mladost, Beovuk i OKK Beograd, veoma blizu su Dunav (Stari Banovci), Tamiš (Pančevo), Smederevo, a do stotinak kilometara Metalac (Valjevo) i Vršac. Dakle, od četrnaest učesnika, čak devet timova je ili iz glavnog grada ili gravitira ka njemu (dve trećine, odnosno 65 odsto). Još preciznije, ako ubrojimo i ABA klubove, od 18, 13 je „velegradskih“!

Onih pet klubova iz „unutrašnjosti“ Srbije (ili „spoljašnjosti“ Beograda) jesu Borac (Čačak), Spartak (Subotica), Napredak (Kruševac), Sloga (Kraljevo) i Konstantin (Niš). Tu situacija nimalo nije obećavajuća: u Borcu su poslednjih godina bili Raško Bojić i Aca Bijelić, uradili su odličan posao, ali je pitanje mlađih trenera koji se rasplinjaju po lokalnim klubovima ili školama košarke (gde je ipak novac dominantniji nad suštinom basketu), okolnim varošicama, ima ih od Beograda do SAD. Spartak ima odličnu saradnju sa Dušanom Alimpijevićem, ali premalo svojih kadrova na koje se računa kroz desetak sezona. Oliver Popović je samo jedan od beogradskih trenera u Kruševcu, uz dvojicu domaćih koji se rotiraju tu i tamo poslednjih tridesetak sezona. Kralje-

vačka Sloga „potrošila“ je plejadu vrsnih domaćih koučeva (Pejić, Milovanović, Kusmuk, Dašić, Drobnyak, Petrović...), od kojih je većina blizu pedesete godine. Marko Dimitrijević, po logici stvari, mora dobiti šansu – ostalih nema ni na puškomet, makar za pomoćnog ili skauta. Konstantin posle pet sezona silazi sa prvoligaške scene, baš u trenutku kada su nepoznati likovi „motivisali“ svog sugrađanina Marka Cvetkovića da krene po evropskim drugo/trećeligaškim košarkaškim sredinama...

Dakle, mlađi treneri se snalaze kako znaju (svoje škole košarke, bez seniorske perspektive, Rumunija, Bugarska, Slovačka, Kipar, Kuvajt, pa sve do Kine). Ne tako davno Udruženje košarkaških trenera Srbije slalo je na specijalizaciju u Sjedinjene Američke Države više desetina koučeva za koje se procenilo da su perspektivni (Saša Obradović, Aleksandar Trifunović, Vladan Lukić, Zoran Sretenović, Jovica Arsić i ostali), koji su svoje karijere napravili uglavnom izvan Srbije. Organizuju se razna predavanja, seminari, katedre i specijalizacije. To je odlična ideja, verovatno je prepreka novac da se u saradnji sa KSS-om uradi sledeće: napravi selekcija perspektivnih trenera (do trideset pet godina, na primer), koja postoji u mlađim reprezentativnim selekcijama, ali ovo bi trebala da bude seniorska nadgradnja. Sa njima se godišnje radi na školovanju, usavršavanju, daju im se (uz iskusnije savetnike) timovi KLS-a, da vode seniore, ali moraju da im se šalju na kaljenje juniorski reprezentativci, nešto najpotencijalnije igračko što ima ova zemlja i - da im se čuvaju leđa od starijih kolega, domaćih trenera koji vazda misle da sve najbolje znaju, a najviše od lokalnih „basket radnika“, koji opstaju četrdesetak godina, koji su sve što se moglo (igrački i trenerski) oterati - to i uradili zarad svoje zadnjice kojoj odgovara tavorenje, jer je ono na nivou njihovih intelektualnih, moralnih i poslovnih kvaliteta...

Zaključak: Sve je do ljudi u košarci, samo se treba baviti ponekad svojim poslom, putovati po Srbiji, entuzijazmom zaraziti mnoge da ostanu u košarci, imati jednu ljudsku, vaspitnu i obrazovnu širinu, a ne spuštati sve na mediokritetski nivo. Ali ima vremena – mada sasvim malo, nekoliko godina – da se i struka podmladi i ponovo digne na jak evropski nivo. ●

# Šakota novi selektor

**I**zbor Dragana Šakote za novog selektora naše nacionalne selekcije bila je glavna tema broja 40, koji je izašao u aprilu 2006. Druga značajna novina, a u vezi sa funkcionisanjem udruženja, bila je njegova regionalizacija.

Krenimo redom. Bili smo aktuelni prvaci sveta. Legendarnom stručnjaku koji je našu ekipu doveo na to mesto Svetislavu Pešiću – istekao je mandat. Oni koji se sećaju tog vremena znaju da je stvorena pomalo napeta atmosfera prilikom izbora prvog trenera reprezentacije. Prvi pik bio je i dalje Svetislav Pešić, koji je zvanično odustao i opredelio se za jedan veliki evropski klub. Posle perioda neizvesnosti, na predlog Stručnog saveta, izabran je Dragan Šakota, stručnjak koji se na velika vrata vratio u našu košarku, kao trener Crvene zvezde.

U intervjuu za Trener naš saradnik je konstatovao činjenicu da Šakota, kao veliki čovek, nije pokazao nimalo sujete što je izabran kao drugi predlog. Za naš maga-

koji je obuhvatalo AP Vojvodinu sa sedištem u Novom Sadu. Za predsednika je izabran Jovo Malešević. Centar, odnosno Beograd, sa predsednikom Zoranom Kovačićem. Zapad, sa sedištem u Kragujevcu – predsednik Nebojša Raičević, i Istok, sa sedištem u Nišu i predsednikom Milanom Josićem. Prema novom statutu, svi predsednici regija su i članovi Upravnog odbora udruženja. Pored navedenog, očekivalo se da aktivnošću regije ne samo demokratizuje samo udruženje već da se uključivanjem većeg broja trenera dođe do još kvalitetnijeg rada udruženja (st. 8-9).

Naravno, već 2006. bila je uobičajena praksa da Trener, u cilju stručnog usavršavanja trenera, donosi stručne teme. U broju na koji se osvrćemo bilo ih je osam.

Iz magazina „Assist“, koji je počela da izdaje FIBA i sa kojim smo imali obostrano korisnu saradnju, preuzeli smo temu trenera Majka Vilhelma „Defanzivne vežbe Čikago Balsa“ (st.17-19). Od kompetentnog poznavoca svoje oblasti Branka Lozanova objavili smo temu „Pravila igre i interpretacije“ (st. 33), što je bio početak korisne saradnje.

Skrećemo pažnju i na temu Kema Lumsdena „Vežbe za poboljšanje dodavanja“ (st. 34-36). Naravno da je u tih, ukupno, osam stručnih tema bilo



zin je to ovako prokomentarisao: – Naša zemlja je uvek imala i sada ima velike trenere koji su na ceni. Pored ovih koji su već bili na čelu reprezentacije, imamo i one koji rade u Španiji i kojima propisi ne dozvoljavaju da se bave selektorskim radom, a bez ikakve sumnje bi to radili odlično. Svi oni bi bez reči prigovora mogli da budu na mestu na kome sam sada ja – istakao je Šakota. Bio je to, inače, intervju iz koga bi naši mladi treneri, koji ne pamte to vreme, mogli mnogo da nauče. Intervju sa našim selektorom uradio je Božidar Manojlović (st. 4-7).

Kada je samo udruženje u pitanju, bio je to period kada se usvajanjem važnih normativnih akata i opštom mobilizacijom članstva ono pozicioniralo kao jedno od najorganizovanijih i najaktivnijih u Evropi. Na tom tragu, u cilju efikasnijeg delovanja i „debeogradizacije“ udruženja, usvojen je princip regionalizacije. Udruženje u Srbiji je dobilo četiri regije: Sever,

ništa manje vrednih i korisnih, ali mi u ovom podsećanju tek želimo da ukažemo na raznovrsnost, kvalitet se podrazumeva, tema koje smo donosili.

Nismo propustili ni da vas obavestimo o izuzetno važnim odlukama za svakog trenera, kao što su novi uslovi za licenciranje za sezonu 2006/2007. Mogli ste pročitati i koji će treneri predvoditi

naše mlađe muške i ženske reprezentativne selekcije. Najavili smo, sa kompletnim programom, Trenerske dane u Kragujevcu. U rubrici „Stari album“ Milan Tasić nas je podsetio na treće učešće naše reprezentacije na Svetskom prvenstvu u Brazilu. Osvojena je prva medalja (bronzana), a tekst je praćen fotografijom aktera tog uspeha, na kojoj su Slobodan Gordić, Radivoj Korać, Miodrag Nikolić i Trajko Rajković.

Preporučujemo vam da potražite Trener br. 40. Biće to lepo i korisno kako za one koji su tada već sedeli na trenerskoj klupi tako i za one koji su to možda tek nameravali da učine i koji su započinjali svoju trenersku karijeru.

**M. P. Polovina**

## Veselin Matić direktor BCB

Na sednici Upravnog odbora UKTS, održanoj 28. februara, za novog direktora „Basketball clinica“ izabran je Veselin Matić. Pripreme za ovogodišnju BCB su već uveliko počele. Izbor novog direktora bio je neophodan, pošto je dosadašnji direktor Ivan Jeremić izabran za predsednika UKTS. Mada je Jeremić timskim radom doprineo ugledu i kvalitetu BCB-a, članovi Upravnog odbora jednoglasno su zaključili da će tom izazovu moći da odgovori i Veselin Matić. Reč je o iskusnom treneru koji je do sada aktivno učestvovao u kreiranju BCB-a.



## „Borivoje Cenić“



Naš najstariji trenerski seminar „Trenerski dani“, kao što smo već objavili, od ove godine nosi ime našeg legendarnog trenera Borivoje Cenića. Kako je odlučeno na sastanku Upravnog odbora UKTS od 21. marta, ovogodišnji seminar za trenere koji rade sa mlađim kategorijama biće održan 7. maja u SC „Vizura“ u Zemunu. Jednodnevni seminar, koji je uslov za produžetak licenci za narednu sezonu, trajaće po uobičajenoj dinamici od 10 do 13 časova. Po tradiciji, reč je o vrlo kvalitetnim predavačima: Dejan Milojević, KK Mega, Stevan Karadžić, selektor naše ženske reprezentacije, i Veselin Matić, direktor BCB-a 2017.

## Interesovanje - znak kvaliteta

Možda najbolja potvrda kvaliteta našeg „Basketball clinic Belgrade“ jeste činjenica da su već stigle prve prijave iz inostranstva, takoreći - na neviđeno. Naime, ovih dana se vode završni pregovori s predavačima. Nema sumnje da će i ove godine predavači biti od autoriteta, sa svetskim pedigreeom. U svakom slučaju, interesovanje stranih trenera, željnih kvalitetnog usavršavanja, za naš ovogodišnji BCB najbolja je potvrda da je UKTS od njega napravio svetski priznat brend. Podsetimo, BCB 2017 biće održan od 24. do 25. juna u SC „Šumice“.

## TRENER - obeležen jubilej

Dvadeset godina kontinuiranog izlaska našeg magazina Trener, u organizaciji Upravnog odbora UKTS, svečano je obeleženo 29. decembra 2016. Bio je to, pre svega, skup ljudi koji su dali veliki doprinos da naš magazin obeleži jubilej kojim teško da se može pohvaliti bilo koje udruženje košarkaških trenera u svetu.

Na same početke podsetio je Zlatan Tomić, pre dvadeset godina predsednik UKTS-a i zamenik predsednika UKTJ-a. O kvalitetu magazina i bogatstvu sadržaja govorio je prof. dr Vladimir Koprivica, predsednik Izdavačkog saveta. - Trener je postao nezaobilazan faktor za sve koji se budu bavili istorijom srpske košarke. Učinićemo sve da, na dobrobit naših trenera i srpske košarke, traje

# TRENER

Broj 91  
oktobar 2016.  
godina XX

magazin udruženja košarkaških trenera | UKTC

**Naš intervju**

**Ponosan sam na sve što smo uradili**

**Srebrni (zlatni) momci** strana 4.

**Bronzane (zlatne) devojke** strana 6.

još dugo - istakao je ugledni profesor Koprivica. Glavni i odgovorni urednik i jedan od osnivača magazina Mirko Polovina iskoristio je ovaj skup da zahvali svim saradnicima na profesionalnoj saradnji i nesebičnoj podršci.

Na kraju oficijelnog dela svečanosti, u ime UKTS, Strahinja Vasiljević, sekretar udruženja, uručio je ručni časovnik glavnom i odgovornom uredniku sa ugraviranim „Hvala“.

Pored jubileja, najvrednije je bilo to što je Trener tog dana u velikoj sali kuće košarke okupio toliko kvalitetnih saradnika, novinara i stručnjaka da je to zaista bilo nešto jedinstveno.



# Prvi korak ka uspehu

**D**ругu godinu zaredom, NBA liga će se igrati i u Beogradu... Doduše, Junior NBA liga, ali je svakako uzbudljiva i skreće pažnju... Naime, Junior NBA liga se organizuje u više od 30 zemalja sveta, a u Evropi je za ovu godinu planirano 30 liga u 15 zemalja i 43 grada. Jr. NBA liga se organizuje u Španiji, Italiji, Turskoj, Rusiji, Grčkoj, Litvaniji i mnogim drugim zemljama, a od prošle godine i u Srbiji, u organizaciji Košarkaškog saveza Srbije. Jr. NBA liga Srbije ima za cilj da koristeći brend NBA lige podstakne i motiviše što više dece da se bave košarkom, da im je približi kroz zabavu i druženje, razvije sportski duh i pozitivan stav prema sportu.

U svečanoj sali Ustanove kulture opštine Palilula „Vlada Divljan“ održan je Draft Junior NBA lige 2017, na kome su izvučeni NBA klubovi i škole koje će nositi njihova imena. Košarkaški savez Srbije u saradnji sa NBA

ge u Londonu prošle godine započeo projekat Junior NBA lige. Prva sezona bila je više nego uspešna, a verujemo da će ova druga biti još bolja, jer smo ove godine priču proširili na još dva grada – Novi Sad i Niš. Verujem da će se deca lepo igrati i zabavljati, da će uživati u utakmicama Junior NBA lige. Nadam se da će jednog dana neki od njih postati pravi košarkaši i ostvariti san skoro svakog dečaka koji trenira košarku – da igra u NBA ligi – rekao je predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović.

Generalni sekretar KSS Dejan Tomašević takođe je oduševljen kompletnom idejom.

– Na poslednjem Svetskom prvenstvu i Olimpijskim igrama, u finalu se sastali reprezentacije SAD i Srbija, što dovoljno govori gde se u svetu igra najbolja košarka. Iz tog razloga smo želeli da se povežemo sa najboljima i da taj osećaj iskustva igranja u NBA osete deca sa 11-

## Junior NBA liga Srbija 2017

### ZAPADNA KONFERENCIJA

#### Divizija Severozapad – Novi Sad

- Juta Džez – OŠ „Mihajlo Pupin“
- Denver Nagits – OŠ „Ivo Lola Ribar“
- Oklahoma Siti Tander – OŠ „Kosta Trifković“
- Minesota Timbervulfs – OŠ „Žarko Zrenjanin“
- Portland Trejblejzers – OŠ „Desanka Maksimović“

#### Divizija Pacifik

- Golden Stejt Voriors – OŠ „Ujedinjene nacije“
- Finiks Sans – OŠ „Veselin Masleša“
- Los Anđeles Klipers – OŠ „Dragan Lukić“
- Sakramento Kings – OŠ „Majka Jugovića“
- Los Anđeles Lejkers – OŠ „14. Oktobar“

#### Divizija Jugozapad

- Hjuston Rokits – OŠ „Ćirilo i Metodije“
- San Antonio Spars – OŠ „Branko Ćopić“
- Memfis Grizlis – OŠ „Sveti Sava“
- Nju Orleans Pelikans – OŠ „Mihajlo Pupin“
- Dalas Maveriks – OŠ „Borislav Pekić“

### ISTOČNA KONFERENCIJA

#### Divizija Central

- Indijana Pejzers – OŠ „Đura Jakšić“
- Milvoki Baks – OŠ „Miloš Crnjanski“
- Detroit Pistons – OŠ „Pavle Savić“
- Klivlend Kavalirs – OŠ „20. Oktobar“
- Čikago Buls – OŠ „Lazar Savatić“

#### Divizija Atlantik

- Bruklin Nets – OŠ „Laza Kostić“
- Njujork Niks – OŠ „Vladislav Ribnikar“
- Boston Seltiks – OŠ „Braća Jerković“
- Toronto Reptors – OŠ „Zmaj Jova Jovanović“
- Filadelfija Siksers – OŠ „Sonja Marinković“

#### Divizija Jugoistok – Niš

- Vašington Vizards – OŠ „Stefan Nemanja“
- Šarlot Hornets – OŠ „Dušan Radović“
- Orlando Medžik – OŠ „Učitelj Tasa“
- Majami Hit – OŠ „Ivo Andrić“
- Atlanta Houks – OŠ „Ratko Vukićević“



Evropa drugi put organizuje Junior NBA ligu, u kojoj će ove godine učestvovati 20 beogradskih i po pet novosadskih i niških osnovnih škola. Takmičenje će se održati po sistemu NBA lige za učenike (dečake i devojčice) petog i mlađih razreda. U takmičenju će učestvovati 450 dečaka i devojčica i preko 30 profesora-njihovih trenera.

U sjajnoj atmosferi, pred oko 500 dece, profesora i gostiju, Junior NBA Draftu u svečanoj sali Ustanove kulture opštine Palilula „Vlada Divljan“ prisustvovali su bivši NBA igrači Igor Rakočević, Kosta Perović i Žarko Čabarkapa, predstavnici NBA Evropa, ambasade SAD, gradskog Sekretarijata za sport i omladinu Beograda i Košarkaškog saveza Srbije, kao i kompletna 3x3 reprezentacija Srbije, aktuelni šampioni sveta. Ove godine, Junior NBA liga se organizuje uz pomoć sponzora „Melkare Šabac“ i „Triglav osiguranja“.

Imena škola i NBA klubova izvlačili su reprezentativac Srbije i prvotimac Partizana Stefan Birčević, košarkaš Mega Leksa Nikola Rebić i član FMP Ajzeja Ostin.

– Košarkaški savez Srbije je sa kancelarijom NBA li-

12 godina... KSS je u poslednjih par godina imao mnogo projekata, ali čini mi se da je ovaj najlepší – zaključio je Tomašević.

NBA je za sve ekipe obezbedila komplet od 15 dresova i šortseva, polo majice za nastavnike, Spalding lopte i nagrade za najuspešnije ekipe: šampionsko prstenje i pehar za pobednike, srebrne i bronzane medalje. Košarkaški savez Srbije snosi troškove službenih lica, troškove dnevnica profesora i dodatne nagrade za najuspešnije ekipe i pojedince. Kompletno Takmičenje može se pratiti i na zvaničnom sajtu lige (jrnba.kss.rs), Facebook stranici i Youtube kanalu.

Odigranje Jr. NBA lige, osim za dodatnu popularizaciju košarke na ovim prostorima, vrlo je korisno i za naše trenere, jer praćenjem utakmica, koje se jednom nedeljno unutar divizije igraju u jednoj od škola učesnica, mogu da steknu uvid u kvalitet najmlađih i kasnije prate njihov košarkaški razvoj...

**D. KONTIĆ**

# Rekordan broj učesnika

**Ono što je obeležio ovogodišnji festivala jeste veliki broj ekipa koje su činile samo devojčice, a svoje prvi put su učestvovala i klinceze iz Pokreta za košarku Marine Maljković, pošto je šest ekipa učestvovalo u svim uzrasnim kategorijama.**

**T**radicionalni mini-basket festival „Rajko Žižić“ održan je od 27. do 31. januara, a ove godine 17. put pod svodovima Beogradskog sajma okupili su se najmlađi košarkaši i košarkašice, koji su bili podeljeni u četiri uzrasne kategorije (2006. i mlađi, 2007. i mlađi, 2008. i mlađi, 2009. i mlađi). Za četiri dana trajanja prodefilovao je rekordan broj od 223 ekipe, a za to vreme na pet terena devojčice i dečaci su odigrali 400 utakmica. Ove godine na festivalu su učestvovala i ekipe iz Grčke, Rumunije, Slovenije, kao i iz svih ostalih zemalja bivše Jugoslavije, pa je mini-basket magijom igre pod obručima još jednom objedinio ceo Balkan.

Još jednom su najmlađi košarkaši i košarkašice imali priliku da igraju košarku prilagođenu svom uzrastu, a sve to zahvaljujući trima segmentima ove manifestacije – igraonici, učionici i radionici. Igralo se na koševima od tri visine (2,60 m, 2,75 m i 3,05 m) s narandžastom loptom broj pet.

Manifestaciju je svečano otvorio predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović, a samu ceremoniju otvaranja pratilo je hiljade balona u bojama srpske zastave, koji su pušteni uz pesmu „Moji drugovi“ Momčila Bajagića. Prisutan je bio i generalni sekretar KSS Dejan Tomašević, potpredsednica za žensku košarku Ana Joković, kao i potpredsednik KSS za takmičenja Dušan Projović. Prisustnim klincima i klincezama obratio se i Rade Georgievski, predsednik udruženja Mini-basket Srbija i idejni tvorac ove manifestacije.

Već 17 godina Mini-basket se trudi da pokaže nešto novo i interesantno, a ove godine novitet je bila jedna igra. Predstavljena je košarkica, igra u kojoj su pravila slič-

na onim hokejaškim, koja će, kao i košarka na travi, od sledećeg Mini-basketu biti uvrštena u takmičenje. Novina su bile i kreativne radionice čiji je cilj bio zaštita dece i mladih od trgovine ljudima, koju je organizovali fond „Unitas „ i volonteri Crvenog krsta. Ove radionice postaće praksa u narednim godinama.

Ono što je obeležio ovogodišnji festivala jeste veliki broj ekipa koje su činile samo devojčice, a svoje prvi put su učestvovala i klinceze iz Pokreta za košarku Marine Maljković, pošto je šest ekipa učestvovalo u svim uzrasnim kategorijama.

Tradicionalna košarkaška klinika „Od Mini-basketu do košarke“ i ove godine je izazvala veliko interesovanje. Prema rečima Radeta Georgievskog, seminar je protekao veoma dobro, a i ovaj put je bilo mnogo gostiju sa strane, odnosno trenera koji rade s ovom populacijom. Najveće interesovanje bilo je za predavanje profesora Branka Grbanušića. On je na seminaru imao predavanje o radu s predškolskom uzrasnom kategorijom, odnosno decom mlađom od pet godina. To je bila novina koja je potvrdila da je igraonica veoma važan segment u ovoj mini-basket priči.

Pod sloganom „Svi su pobednici“, koji prati ovu manifestaciju, svih 3.345 košarkašica i košarkaša dobili su medalje, a prenosni pehar, koji se dodeljuje ekipi koja učestvuje u svim uzrasnim kategorijama, uručen je ekipi KK Mladost iz Zemuna. Mini-basket će 2018. godine postati punoletan, a ovogodišnja manifestacija bila je odlična uvertira i podstak da se sledeće godine obore neki novi rekordi i da se još jednom potvrdi značaj koji ima ovaj festival.

**D. Popović**





